Shaping Federal Democracy in Myanmar

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဖက်ရယ် ဒီမိုကရေစီစနစ်

Khin Maung Win
2026
Email: kmw201701@gmail.com
Signal: +4745276649

1

Participants of a week-long Federalism Workshop, May 1992, Chiang Mai

Photo © Khin Maung Win

Khin Maung Win 2024

2

Independent countries by timeline (approximately)

- ပထမ ကမ္ဘာစစ် အပြီး = ၅၀ နိုင်ငံခန့်
- ဒုတိဘကမ္ဘာစစ်အပြီး = ၇၀ နိုင်ငံခန့်
- ၂၀၀၀ ခုနှစ် အကုန် = ၁၈၀ နိုင်ငံခန့်
- ၂၀၂၄ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် = ၁၉၅ နိုင်ငံ
- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်မဟုတ် = ၅ နိုင်ငံ (Vatican , Palestine, Kosovo, Taiwan, Western Sahara)
- စုစုပေါင်း နိုင်ငံအရေအတွက် = ၂၀၀ နိုင်ငံ
- ယခုဖက်ဒရယ်နိုင်ငံပေါင်း = ၂၇ နိုင်ငံ
- ဘာကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံက ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တာလဲ?

Khin Maung Win 2024

5

မြန်မာ့ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ပုံဖေါ် ခြင်း၊ မေးခွန်း ၃ ခု

၁။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘာကြောင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ဖေါ်ဆောင် ဖို့လိုသလဲ?

၂။ ဖက်ဒရယ်စနစ် ဆိုတာ ဘာလဲ၊ မြန်မာနဲ့ ကိုက်ညီမဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်က ဘာဖြစ်မလဲ?

၃။ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ဘယ် အချိန်မှာ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုမျိုး ဖေါ်ဆောင် ပေးကြမှာလဲ?

ကိုလိုနီခေတ်ကစလို့ မြန်မာ့သမိုင်းနဲ့ နိုင်ငံရေး

ဖက်ဒရယ်သီအိုရီ၊ Comparative federalism

Road Map: ကွဲပြားတဲ့ player တွေမှာ ကွဲပြားတဲ့ တွက်ချက်မှုနဲ့ ဦးစားပေးမှုတွေ ရှိကြ

Khin Maung Win 2024

6

စစ်ကောင်စီရဲ့ Federal Democracy Roadmap

၁၃၈၆ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၇ ရက်   ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့   အတွဲ (၆၃)၊ အမှတ်(၃၅၅)

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

၁။ လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေး ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်း၍ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပြည့်အဝရရှိလာအောင် အလေးထားဆောင်ရွက်သွားမည်။

၂။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျိုးဝင်သော စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအားမြှင့်တင်၍ နိုင်ငံ့စီးပွားမြင့်မားရေးနှင့် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားရေး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

၃။ နိုင်ငံတော်၏ ပကတိအနှစ်သာရဖြစ်သော ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရရှိထားသည့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရလဒ်များ တည်ငြိမ်မှုရှိစေရေးအတွက် (NCA) ပါ သဘောတူညီချက်များ အတိုင်း ဖြစ်နိုင်သမျှ အလေးထားလုပ်ဆောင်သွားမည်။

၄။ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကိုအခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၅။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ အခွင့်အရေးများ နစ်နာမှုမရှိစေရေးနှင့် နည်းလမ်းကျနမှန်ကန်မှုရှိသည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ပြီးစီးပါက လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ၍ ထွက်ပေါ်လာသည့် အစိုးရအား နိုင်ငံတော်တာဝန်လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

Objectives of the NDSC

အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

၁။ နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို အလေးထား၍ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် နိုင်ငံရေးအင်အားစုများ၊ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် အစဉ်တစိုက်ဆောင်ရွက်ရေး။

၂။ နိုင်ငံ့စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၌ အဓိကနှင့် အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးတက်၍ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့်စက်မှုကဏ္ဍ (Agro-based Industries) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှသည် ပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝကို စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ရေး။

၃။ နိုင်ငံတော်စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခိုင်မာစေရေးအတွက် အမျိုးသားပညာရေးကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတို့ကို အလေးထားမြှင့်တင်ရေး။

၄။ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ အောင်မြင်ပြီး ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး လိုလားတောင့်တသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အောင်မြင်စွာလျှောက်လှမ်းနိုင်ရေး ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး။

Four Objectives of the National Defence and Security Council

1. To steadfastly strive for emergence of political forces and the people's representatives who can implement a genuine, disciplined multi-party democratic system while constantly emphasizing on the national interests of the State.

2. To persistently strive for promoting the socio-economic life of the people through the development of agro-based industries in improving the agricultural sector, the vital foundation of the economic growth of the State.

3. To put emphasis on enhancing the national education and health sectors for sustainable development of the State.

4. To implement multi-party democratic system, with the participation of the people, to ensure the success of multi-party democratic general election process and successfully moving towards with the multi-party democratic system aspired by the entire people.

ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ် လမ်းပြမြေပုံ

1) စစ်အာဏာသိမ်းမှု အဆုံးသတ်နိုင်ရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေးအတွက် စစ်အာ ဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ ပြုတ်ကျသည်အထိ ဝန်ထမ်းများ၏ CDM လှုပ်ရှားမှုများ အပါအဝင် လူထုအထွေထွေသပိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို အဆက်မပြတ် ဆက်လက်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အား ပေးခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း။
2) ရွေးကောက်ခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများဖွဲ့စည်း၍ ကဏ္ဍ အ လိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
3) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်များ ဆွေးနွေးအတည်ပြုနိုင်ရေးနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်း စဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မိတ်ဖက် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်နှင့် လူနည်းစုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် အရပ်ဖက်လူထု အဖွဲ့အ စည်းများ လက်တွဲဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခင်းအကျင်း ဖော်ဆောင်ခြင်း။
4) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်ကို ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း။
5) ဤပဋိညာဉ်နှင့်အညီ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (Interim National Unity Government) ဖွဲ့စည်း ခြင်း၊ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တရားရေး မဏ္ဍိုင်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း။
6) အာဏာရှင်စနစ် အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေး အ တွက် ဘုံပန်းတိုင်တူ အင်အားစုအားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ညီလာခံတစ်ရပ် ခေါ်ယူကျင်းပခြင်း။
7) အာဏာရှင်စနစ် ပပျောက်ရေး၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည် ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအတွက် မဟာဗျူဟာချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
8) အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲခြင်း။
9) အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ အစိုးရဖွဲ့စည်းခြင်း။
10) တိုင်းပြုပြည်ပြုညီလာခံ (Constitutional Assembly) ခေါ်ယူကျင်းပပြီး ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း။
11) တိုင်းပြုပြည်ပြုညီလာခံက ရေးဆွဲအတည်ပြုထားသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို လူ ထုဆန္ဒ ခံယူပွဲ ကျင်းပပြီး အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ရွေးကောက် ပွဲကျင်းပခြင်း။
12) အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်များကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေစနစ် (Constitutionalism) အရ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း။

11

Third Anglo-Burmese war (7-29 November 1885)

ALBUM
alb5528825
www.album-online.com

14

ကျူးကျော်စစ် သုံးခုနဲ့ မြန်မာကို အင်္ဂလိပ်သိမ်း

- မတ် (၅) ၁၈၂၄- ဖေဖော်ဝါရီ (၂၄) ၁၈၂၆ ပထမ ကျူးကျော်စစ်၊ အနီရောင်ပြထား တဲ့ ရခိုင်နဲ့ တနင်္သာရီကို သိမ်း
- ဧပြီ (၅) ၁၈၅၂- ဇန္နဝါရီ (၂) ၁၈၅၃ ဒုတိယ ကျူးကျော်စစ်၊ ပန်းရောင်ပြထားတဲ့ အောက်မြန်မာပြည် နယ်မြေတွေ ထပ်သိမ်း
- နိုဝင်ဘာ (၇-၂၉) ၁၈၈၅ တတိယကျူးကျော်စစ်၊ ပန်းနုရောင် ပြထား တဲ့ အထက်မြန်မာနိုင်ငံ နယ်မြေအားလုံး သိမ်း

Khin Maung Win 202၆

15

Administration of Ministerial Burma Vs Frontier Areas

ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်မှုအောက်က မြန်မာပြည်မ နဲ့ တောင်ဒေသ ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ

- Upper Burma Act of 1886
- Shan States Act 1888, Federated Shan States 1922
- Kachin Hill-Tribes Regulation 1895
- Chin Hill Regulation 1896
- Karenni State (independent)

Khin Maung Win 2024

16

Ministerial Burma

during colonial era

ကိုလိုနီခေတ်

ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်မှုအောက် ဗမာပြည်မ

Khin Maung Win 2024

1. အဖြူရောင်- ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်မှု အောက်က မြန်မာပြည် (ဗမာပြည်မ)
2. မီးခိုးရောင်- တောင်တန်းဒေသများ
3. အနက်ရောင်- လွတ်လပ်တဲ့ ကရင်နီ

Karenni independence was recognized by the 1875 Treaty between King Mindon and the British

17

Atlantic Charter:

A joint declaration was released by U.S. President Franklin D. Roosevelt and British Prime Minister Winston Churchill on August 14, 1941, following a meeting of the two heads of government in Newfoundland.

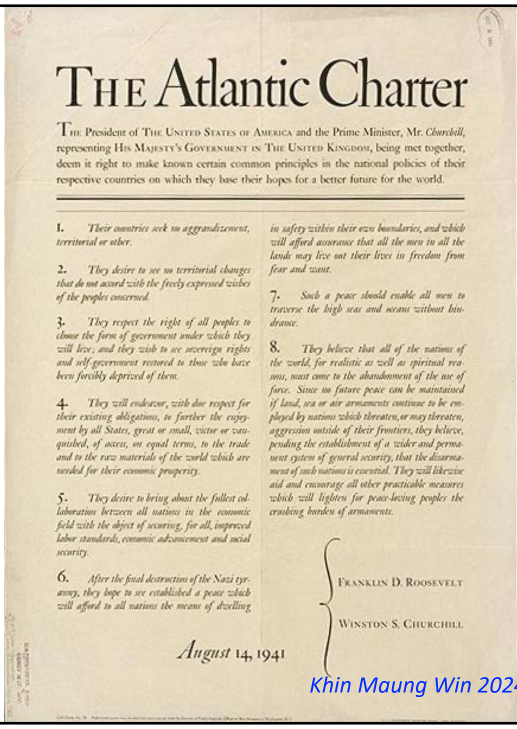

The Atlantic Charter

The President of The United States of America and the Prime Minister, Mr. *Churchill*, representing His Majesty's Government in The United Kingdom, being met together, deem it right to make known certain common principles in the national policies of their respective countries on which they base their hopes for a better future for the world.

1. *Their countries seek no aggrandizement, territorial or other.*

2. *They desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned.*

3. *They respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live; and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them.*

4. *They will endeavor, with due respect for their existing obligations, to further the enjoyment by all States, great or small, victor or vanquished, of access, on equal terms, to the trade and to the raw materials of the world which are needed for their economic prosperity.*

5. *They desire to bring about the fullest collaboration between all nations in the economic field with the object of securing, for all, improved labor standards, economic advancement and social security.*

6. *After the final destruction of the Nazi tyranny, they hope to see established a peace which will afford to all nations the means of dwelling in safety within their own boundaries, and which will afford assurance that all the men in all the lands may live out their lives in freedom from fear and want.*

7. *Such a peace should enable all men to traverse the high seas and oceans without hindrance.*

8. *They believe that all of the nations of the world, for realistic as well as spiritual reasons, must come to the abandonment of the use of force. Since no future peace can be maintained if land, sea or air armaments continue to be employed by nations which threaten, or may threaten, aggression outside of their frontiers, they believe, pending the establishment of a wider and permanent system of general security, that the disarmament of such nations is essential. They will likewise aid and encourage all other practicable measures which will lighten for peace-loving peoples the crushing burden of armaments.*

Franklin D. Roosevelt

Winston S. Churchill

August 14, 1941

Khin Maung Win 2024

24

Atlantic charter and de-colonization

1. No territorial gains were to be sought by the United States or the United Kingdom. (နယ်မြေသစ် မတိုးချဲ့ရ)
2. Territorial adjustments must be in accord with the wishes of the peoples concerned. (သက်ဆိုင်ရာ လူထု သဘောထားအရသာ နယ်မြေနယ်နိမိတ် ပြောင်းလဲရမယ်)
3. All people had a right to self-determination. (လူမျိုးတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိ)
4. Trade barriers were to be lowered. (ကုန်သွယ်ရေး လွတ်လပ်ခွင့်)
5. There was to be global economic cooperation and advancement of social welfare. (လူမှုဖူလုံရေးကို ဦးတည်တဲ့ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု)
6. The participants would work for a world free of want and fear. (အငတ်ဘေးနှင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းဝေးရေး)
7. The participants would work for freedom of the seas. (ပင်လယ်ပြင် အသုံးပြုမှုလွတ်လပ်ခွင့်)
8. There was to be disarmament of aggressor nations and a common disarmament after the war. (လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး)

Khin Maung Win 2024

25

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘာကြောင့် ဖက်ဒရယ်စနစ် ကျင့်သုံးဖို့ ဖြစ်လာရသလဲ -

ဗမာပြည်မနဲ့ တောင်တန်းဒေသ ပေါင်းစည်းရေးရဲ့ အခြေခံမှုဟာ ဖက်ဒရယ်

Document သုံးခု

Aung San Attlee Agreement,
January 27, 1947

Panglong Agreement,
February 12, 1947

Frontier Areas Committee of Enquiry Report,
April 24, 1947

28

Aung San Attlee Agreement,1947

It is agreed that the objective of both His Majesty's Government and the Burmese Delegates is to achieve the early unification of the Frontier Areas and Ministerial Burma with the free consent of the inhabitants of those areas.

UK အစိုးရနှင့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များ သဘော တူသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ တောင်တန်းဒေသများနှင့် ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်မှုအောက်က မြန်မာနိုင်ငံကို ထိုဒေသများတွင် နေထိုင်သူများ၏ လွတ်လပ်သော သဘောဆန္ဒဖြင့် အမြန်ဆုံး ပေါင်းစည်းရေး ဖြစ်သည်။

CASE OF THE VANISHING BURMESE MINISTERS

y 1947 six Burmese ministers (*above*) l. n seeking independence. Although d some misgivings about it, inasmuch m. d with quarreling leaders who t r on almost nothing, indepen- d pon. Thereupon trouble began e ix ministers. First, Thakin Ba Sein resigned in February and then there were five. In May, U Ba Pe followed his example and there were four. Then in July 1947 real trouble started when someone assassinated U Aung San and there were three. The same gunman killed Thakin Mya (and five other cabinet members as well) and then there were only two. In May 1948 U Saw was hanged for murdering U Aung San and Thakin Mya, and then there was one—U Tin Tut. Although several people tried to kill him he survived for four months more, but on Sept. 17 someone planted a bomb in his automobile, and then there were none. However, Burma still had her independence, just as the British still had their misgivings.

29

Para 8 of Aung San Attlee Agreement, 27 Jan 1947

Khin Maung Win 2024

(8) Frontier Areas

- It is agreed objective of both His Majesty's Government and the Burmese Delegates to achieve the early unification of the Frontier Areas and Ministerial Burma with the free consent of the inhabitants of those areas. In the meantime, it is agreed that the people of the Frontier Areas should, in respect of subjects of common interest, be closely associated with the Government of Burma in a manner acceptable to both parties. For these purposes it has been agreed:
- (a) There shall be free intercourse between the peoples of the Frontier Areas and the people of Ministerial Burma without hindrance.
  (b) The leaders and representatives of the peoples of the Frontier Areas shall be asked, either at the Panglong Conference to be held at the beginning of next month or at a special Conference to be convened for the purpose, to express their views upon the form of association with the Government of Burma which they consider acceptable during the transition period: whether –
    - (I) by the appointment of a small group of Frontier representatives to advise the Governor on Frontier affairs and to have close liaison with the Executive Council; or
    - (II) by the appointment of the Frontier Area representative as Executive Councillor in charge of Frontier affairs; or
    - (III) by some other method.
- (c) After the Panglong meeting, or the special conference, His Majesty's Government and the Government of Burma will agree upon the best method of advancing their common aims in accordance with the expressed views of the peoples of the Frontier Areas.
- (d) A Committee of Enquiry shall be set up forthwith as to the best method of associating the Frontier peoples with the working out of the new Constitution for Burma. Such Committee will consist of equal numbers of person from Ministerial Burma, nominated by the Executive Council, and persons from the Frontier Areas, nominated by the Governor after consultation with the leaders of those areas, with a neutral Chairman from outside of Burma selected by agreement. Such Committee shall be asked to report to the Government of Burma and His Majesty's Government before the summoning of the Constituent Assembly.

30

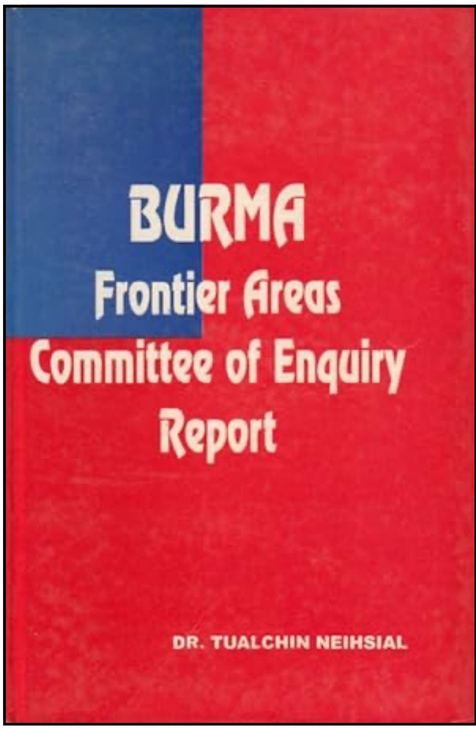

Frontier Areas Committee of Enquiry

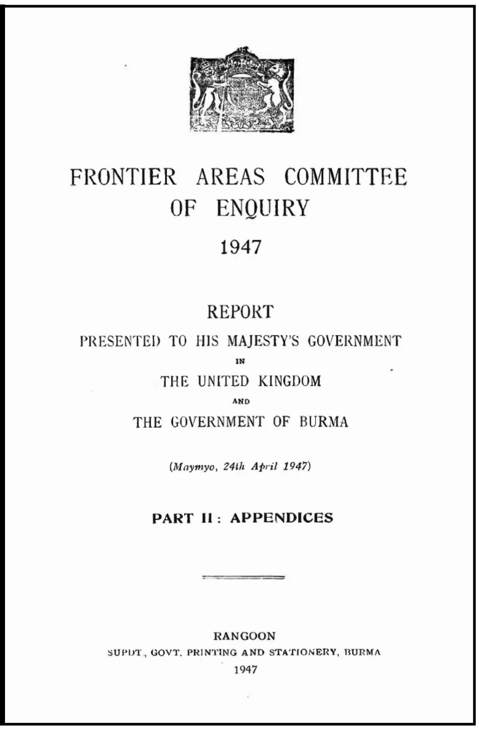
FRONTIER AREAS COMMITTEE
OF ENQUIRY
1947

REPORT
PRESENTED TO HIS MAJESTY'S GOVERNMENT
IN
THE UNITED KINGDOM
AND
THE GOVERNMENT OF BURMA

(*Maymyo, 24th April 1947*)

PART II : APPENDICES

RANGOON
SUPDT., GOVT. PRINTING AND STATIONERY, BURMA
1947

31

FACE report အဓိက အချက်များ

- ပြည်မနှင့် တောင်တန်းဒေသများမှ တန်းတူညီတူ အဖွဲ့ဝင်များဖြင့် FACE ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ကြားနေဖြစ်သည်။ ဦးနုလည်း အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။
- ပဒေသရာဇ်ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကချင်တောင်တန်းဒေသက မြန်မာနိုင်ငံကို ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဖြစ် ဖေါ်ဆောင်ရန် အာသီသပြင်းထန်သည်။
- ပဒေသရာဇ်ရှမ်းပြည်နယ်များသည် ပြည်နယ်တစ်ခု သို့မဟုတ် ယူနစ်တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ပြီး ကချင်တောင်တန်းဒေလလည်း အလားတူ ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်သည်။
- ဖက်ဒရေးရှင်းအတွင်း ပြည်နယ်များအတွက် ဖြစ်နိုင်သမျှ အပြည့်အဝ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို လိုလားကြသော်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ပြည်ထောင်စုကို အပ်နှင်းရန် သဘောတူကြသည်။
- ချင်းတောင်တန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဖက်ဒရယ်ပေါင်းစည်းရန် ဆန္ဒမရှိ၊ ၎င်းတို့၏နယ်မြေကို ဗမာပြည်မနှင့် ပေါင်းစည်း လိုကြသည်။ အချို့က ချင်းတောင်တန်းများကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သီးခြားပြည်နယ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းလိုသည်။
- ကရင်နီပြည်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်သဘောထားမျှ မပေးခဲ့ပေ။ အချို့က အခြား တောင်တန်းဒေသများနှင့် ပေါင်းစည်းလိုသည်။ ပေါင်းစည်းမည့် ပုံစံအတိအကျကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးမည်။
- သံလွင်ခရိုင်ထဲမှ တစ်ချို့က ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအတွင်း ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းရေးကို လိုလားသည်။ အခြားသူများက သံလွင်ခရိုင်ကို ဗမာပြည်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပေါင်းစည်းလိုကြသည်။
- အနှစ်ချုပ်အားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးခေတ် နိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နဲ့ ကချင်တောင်တန်းများက ပြည်နယ်နှစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ပြီး၊ ကရင်နီပြည်နယ်က အခြားပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်။
- ချင်းတောင်တန်းများနှင့် သံလွင်ခရိုင်၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ပေါင်းစည်းမှုတို့ကြောင့် မြန်မာပြည်မ ကျယ်လာနိုင်ချေရှိသည်။

33

Panglong Agreement

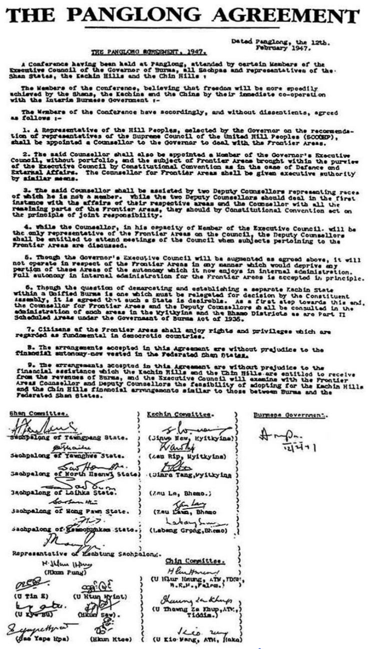

THE PANGLONG AGREEMENT

Dated Panglong, the 12th. February 1947.

THE PANGLONG AGREEMENT, 1947.

A Conference having been held at Panglong, attended by certain Members of the Executive Council of the Governor of Burma, all Saohpas and representatives of the Shan States, the Kachin Hills and the Chin Hills :

The Members of the Conference, believing that freedom will be more speedily achieved by the Shans, the Kachins and the Chins by their immediate co-operation with the Interim Burmese Government :-

The Members of the Conference have accordingly, and without dissentients, agreed as follows :-

1. A Representative of the Hill Peoples, selected by the Governor on the recommendation of representatives of the Supreme Council of the United Hill Peoples (SCOUHP), shall be appointed a Counsellor to the Governor to deal with the Frontier Areas.

2. The said Counsellor shall also be appointed a Member of the Governor's Executive Council, without portfolio, and the subject of Frontier Areas brought within the purview of the Executive Council by Constitutional Convention as in the case of Defence and External Affairs. The Counsellor for Frontier Areas shall be given executive authority by similar means.

3. The said Counsellor shall be assisted by two Deputy Counsellors representing races of which he is not a member. While the two Deputy Counsellors should deal in the first instance with the affairs of their respective areas and the Counsellor with all the remaining parts of the Frontier Areas, they should by Constitutional Convention act on the principle of joint responsibility.

4. While the Counsellor, in his capacity of Member of the Executive Council, will be the only representative of the Frontier Areas on the Council, the Deputy Counsellors shall be entitled to attend meetings of the Council when subjects pertaining to the Frontier Areas are discussed.

5. Though the Governor's Executive Council will be augmented as agreed above, it will not operate in respect of the Frontier Areas in any manner which would deprive any portion of these Areas of the autonomy which it now enjoys in internal administration. Full autonomy in internal administration for the Frontier Areas is accepted in principle.

6. Though the question of demarcating and establishing a separate Kachin State within a Unified Burma is one which must be relegated for decision by the Constituent Assembly, it is agreed that such a State is desirable. As a first step towards this end, the Counsellor for Frontier Areas and the Deputy Counsellors shall be consulted in the administration of such areas in the Myitkyina and the Bhamo Districts as are Part II Scheduled Areas under the Government of Burma Act of 1935.

7. Citizens of the Frontier Areas shall enjoy rights and privileges which are regarded as fundamental in democratic countries.

8. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial autonomy now vested in the Federated Shan States.

9. The arrangements accepted in this Agreement are without prejudice to the financial assistance which the Kachin Hills and the Chin Hills are entitled to receive from the revenues of Burma, and the Executive Council will examine with the Frontier Areas Counsellor and Deputy Counsellors the feasibility of adopting for the Kachin Hills and the Chin Hills financial arrangements similar to those between Burma and the Federated Shan States.

Shan Committee.

Saohpalong of Tawngpeng State.

Saohpalong of Yawnghwe State.

Saohpalong of North Hsenwi State.

Saohpalong of Laihka State.

Saohpalong of Mong Pawn State.

Saohpalong of Hsamonghkam State.

Representative of Hsahtung Saohpalong.

(Hkun Pung)

(U Tin E) (U Htun Myint)

(U Kya Bu) (Hkun Saw).

(Sao Yape Hpa) (Hkun Htee)

Kachin Committee.

(Sinwa Naw, Myitkyina)

(Zau Rip, Myitkyina)

(Dinra Tang, Myitkyina)

(Zau La, Bhamo.)

(Zau Lawn, Bhamo)

(Labang Grong, Bhamo)

Chin Committee.

(U Hlur Hmung, ATM, IDSM, B.S.M., Falam.)

(U Thawng Za Khup, ATM, Tiddim.)

(U Kio Mang, ATM, Haka)

Burmese Government.

12/2/47

Khin Maung Win 2024

34

<u>ပင်လုံစာချုပ် (၁)</u>

Khin Maung Win 2024

- (၁) တောင်တန်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ (တစညဖ) ၏ ကြိုးကိုင်အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ထောက်ခံချက်အရ တောင်တန်းသားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို ဘုရင်ခံကရွေးချယ်၍ နယ်စပ်ဒေသများကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ခန့်ထားရမည်။
- (၂) ဤအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ဌာနလက်ကိုင်မရှိ ကောင်စီဝင်တစ်ဦးအဖြစ်ခန့်ထား၍ ကာကွယ်ရေးနှင့် ပြည်ပကိစ္စရပ်များတွင် ထုံးနည်းဥပဒေအရ အမှုဆောင် ကောင်စီ၏ အာဏာလက်အောက်သို့ ရောက်ရှိသည့်နည်းတူ နယ်စပ်ဒေသကိစ္စများကိုလည်း အမှုဆောင်ကောင်စီ၏ အာဏာအောက်သို့ ရောက်ရှိစေရမည်။ ဤနည်းလမ်းများအတိုင်း နယ်စပ် ဒေသဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်အား အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာကို ပေးအပ်ရမည်။
- (၃) အဆိုပါ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ၎င်းနှင့်လူမျိုးချင်းမတူသော ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံနှစ်ဦးက ကူညီစေရမည်။ ရှေးဦးစွာ ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့သည် ၎င်းတို့အသီးသီးသက်ဆိုင်သည့်နယ်များ၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်၍ <u>အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်မှာ</u> အခြား နယ်စပ်ဒေသအားလုံးတို့၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ထုံးနည်းဥပဒေအရ တွဲဖက်တာဝန် ယူရသည့်မူအတိုင်း ရှက်ဆောင်စေရမည်။
- (၄) အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်လူကြီးအနေဖြင့် နယ်စပ်ဒေသများ၏ တဦးတည်းသော ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နယ်စပ်ဒေသများနှင့် သက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည့်အခါ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် တက်ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- (၅) အထက်တွင် သဘောတူညီသည့်အတိုင်း ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီကို တိုးချဲ့မည်ဖြ စ်သော်လည်း နယ်စပ်ဒေသများ၏ နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ယခုခံစားနေရသော ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ ်ရေးကို မည်သည့် နည်းနှင့်မဆို တစုံတရာလက်လွှတ်စေရန် အဆိုပါကောင်စီက ပြုလုပ်ခြင်းမရှိစေရ။ နယ်စပ်ဒေသများအတွက်နယ်တွင်းအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရာခိုင်နှုန်း အပြည့် ရှိစေရမည်ဟူသောမူကို သဘောတူညီကြသည်။

35

ပင်လုံစာချုပ် (၂)

Khin Maung Win 2024

- (၆) ပူးပေါင်းထားပြီးသည့် မြန်မာပြည်အတွင်း သီးသန့် ကချင်ပြည်နယ်တခုနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်၍ တည်ထောင်ရန် ပြဿနာမှာ တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သော်လည်း ဤကဲ့သို့ သီးခြားပြည်နယ်တခု ထားရှိသင့်ကြောင်းကို သဘောတူညီကြသည်။ ဤရည် ရွယ်ချက် အထမြောက်ရန်အလို့ငှာ ပထမခြေလှမ်းအနေဖြင့် ၁၉၃၅ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအက်ဥပဒေအရ နောက်ဆက်တွဲစာရင်းပါ အပိုင်း (၂) ဒေသများကဲ့သို့ မြစ်ကြီးနားနှင့်ဗန်းမော်ခရိုင်တို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးတွင်နယ်စပ်ဒေသ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရမည်။
- (၇) နယ်စပ်ဒေသများ၏ နယ်သူနယ်သားတို့သည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများတွင် အခြေခံများအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများ တို့ကို ခံစားနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။
- (၈) ဤစာချုပ်တွင် သဘောတူကြသည့် အစီအစဉ်မှာ ပဒေသရာဇ် ရှမ်းပြည်နယ် နယ်မြေစုတွင် ယခု အပ်နှင်းထားပြီးသော ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရန်။
- (၉) ဤစာချုပ်တွင်သဘောတူညီကြသည့်အစီအစဉ်မှာမြန်မာပြည်အခွန်တော်ငွေများမှကချင် တောင်တန်းနယ်များနှင့် ချင်းတောင်တန်းနယ် များက ရသင့်ရထိုက်သောဘဏ္ဍာရေးအကူအညီကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရ၊ မြန်မာပြည်နှင့် ပဒေသရာဇ် ရှမ်းပြည်နယ်မြေစု၏ ဘဏ္ဍာရေး အစီအစဉ်များကဲ့သို့ ကချင်တောင်တန်းနှင့် ချင်းတောင်တန်းများအတွက် အလားတူအစီအစဉ်များကို ထားရှိ ကျင့်သုံးရန် ဖြစ်နိုင်မည်၊ မဖြစ် နိုင်မည်ကို ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီက နယ်စပ်ဒေသများ၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဒုတိယအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်အတူ စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရမည်။

36

Un-written agreement and the right of secession

(၃) ကောက်နုတ်ရရှိခဲ့သော–သဘောတူညီချက်များ

အားလုံးကိုပြန်လည်၍ ခြုံငုံသုံးသပ်ပါက......

(၁) ရှမ်းနယ်ရှင်စော်ဘွားများ (၂) ရှမ်းပြည်နယ် လူထုကိုယ်စား ရပလ အဖွဲ့ချုပ် (၃) ကချင် (၄) ချင်း ခေါင်းဆောင်များသည်– – လွတ်လပ်ပြီးနောက်မြန်မာပြည် သစ်ကိုထူထောင်ရာ၌......

(၁) ပြည်ထောင်စုစနစ်အရသာ ထူထောင်မည်။ ဗင်းပြည်ထောင်စုသည်။

(၂) နိုင်ငံရေးတန်းတူညီမျှမှုရှိရမည်။

(၃) ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရှိရမည်။ နှင့်

(၄) ခွဲထွက်လိုကခွဲထွက်ခွင့်ရှိရမည်။ – –

...... ဟူသောသဘောတူညီချက်ကို ရရှိ၍သာ (၁၂–၂–၄၇) နေ့တွင်ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေး ထိုးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်များမှာ

Source: ဦးရွှေအုံး ကိုယ်တိုင်ရေး အထုပ္ပတ္တိ

40

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအလွန် နိုင်ငံရေး

Khin Maung Win 2024

- ဦးနုက ဗိုလ်ချုပ် နေရာဆက်ခံ
- အခြေခံဥပဒေကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းညွှန်မှု၊ ပင်လုံ သဘောတူညီ ချက်တွေနဲ့ ကွဲလွဲစွာ ပြင်ဆင်
- ဗိုလ်ချုပ်လုပ်ကြံခံရပြီး နှစ်လအကြာမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြည်ပြုလွှတ်တော်က ၁၉၄၇ အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြု
- ကရင်နီပြည်နယ်ကို ပြည်ထောင်စုထဲ ထည့်သွင်း
- ပုံပန်မကျတဲ့ quasi-federalism ဖက်ဒရယ်အတု ဖြစ်လာ
- ဗမာများကြီးစိုးနဲ့ နိုင်ငံရေးဖြစ်လာ၊ တိုင်းရင်းသားများ အခွင့်အရေး ချိုးနှိမ်ခံရ

43

Aung San Draft Constitution Vs 1947 Constitution

Aung San Draft Constitution	1947 Constitution
Federal Constitution	Unitary Constitution
State Constitution Allowed	No State Constitution
Rights of Secession	Rights of Secession

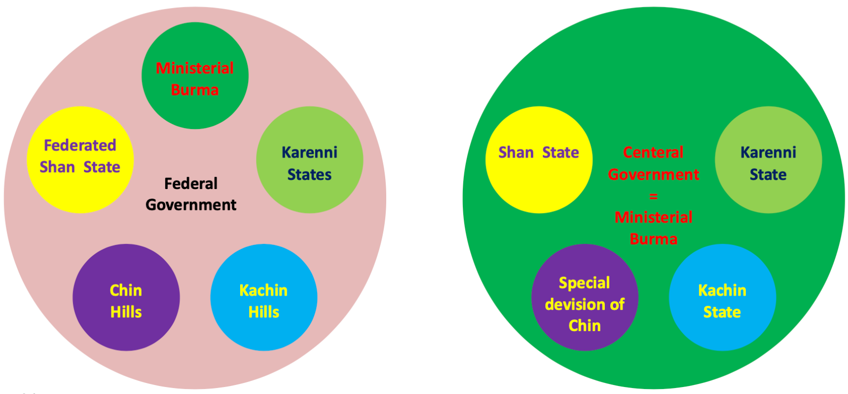

Credit: Sai Kyaw Nyunt

44

ဖက်ဒရယ်စနစ်နဲ့ ခွဲထွက်ရေးကိစ္စ

- ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုတာ ခွဲထွက်ရေး ဟုတ်ပါသလား
- ခွဲထွက်ရေးကိစ္စ တခြား ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံတွေမှာ ရှိပါသလား
- မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြောင့် ခွဲထွက်ရေး ကိစ္စ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောနေကြပါသလဲ

Khin Maung Win 2024

49

FACE report မှာ ဖော်ပြတဲ့ ခွဲထွက်ခွင့်

- The majority of the witnesses who favoured a federation of Burma asked for the right of secession by the states at any time. Few federal constitutions contain provisions for the secession of states. It seems to us that, if any such right is to be contained in the federal constitution for Burma, it will have to be carefully limited and regulated.
- အများစုသည် ပြည်နယ်များ အချိန်မရွေး ခွဲထွက်ခွင့်ကို လိုလားကြသည်။ ပြည်နယ်များ ခွဲထွက်ခြင်းဆိုင်ရာကို ဖက်ဒရယ် အခြေခံဥပဒေ အနည်းငယ်တွင်သာ ပြဋ္ဌာန်း ပါရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ယင်းအခွင့်အရေးကို အခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းရမည်ဆိုပါက၊ ဂရုတစိုက်နဲ့ ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ထားရန်လိုမည်။

50

1947 Constitution Chapter X: Right of Secession

- 201. Save as otherwise expressly provided in this Constitution or in any Act of Parliament made under section 199, every State shall have the right to secede from the Union in accordance with the conditions hereinafter prescribed.
- 202. The right of secession shall not be exercised within ten years from the date on which this Constitution comes into operation.
- 203. (1) Any State wishing to exercise the right of secession shall have a resolution to that effect passed by its State Council. No such resolution shall be deemed to have been passed unless not less than two-thirds of the total number of members of the State Council concerned have voted in its favor.
- 203 (2) The Head of the State concerned shall notify the President of any such resolution passed by the Council and shall send him a copy of such resolution certified by the Chairman of the Council by which it was passed.
- 204. The President shall thereupon order a plebiscite to be taken for the purpose of ascertaining the will of the people of the State concerned.
- 205. The President shall appoint a Plebiscite Commission consisting of an equal number of members representing the Union and the State concerned in order to supervise the plebiscite.
- 206. Subject to the provisions of this Chapter, all matters relating to the exercise of the right of secession shall be regulated by law.

Khin Maung Win 2024

51

အခန်း ၁၀

ခွဲထွက်နိုင်သောအခွင့်အရေး။

၂၀၁။ ဤအခြေခံဥပဒေ၌သော်၎င်း ပုဒ်မ ၁၉၉ အရပါလီမန်ကပြုသော အက်ဥပဒေ၌သော်၎င်း အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်ပြုထားခြင်းမရှိလျှင်၊ အောက်၌ပြဋ္ဌာန်းထားသောစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံမှ ခွဲထွက်နိုင်ရန် ပြည်နယ်တိုင်း၌ အခွင့်အရေးရှိရမည်။

၂၀၂။ ဤအခြေခံဥပဒေအာဏာတည်သည့်နေ့မှဆယ်နှစ်အတွင်း ခွဲထွက်နိုင်သော အခွင့်အရေးကိုအသုံးမပြုရ။

၂၀၃။ (၁) ခွဲထွက်နိုင်သောအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲလိုသောပြည်နယ်သည်၊ ခွဲထွက်လို‌ေကာင်းအဆိုကို မိမိ၏ပြည်နယ်ကောင်စီတွက်တင်သွင်းအတည်ပြုရမည်။ ပြည်နယ်ကောင်စီရှိ အမတ်စုစုပေါင်းအနက်သုံးပုံနှစ်ပုံအောက် မလျော့သောအမတ်များက ထိုအဆိုကိုထောက်ခံ၍မဲပေးခြင်းမပြုလျှင် အတည်ပြုသည်ဟုမမှတ်ယူရ။

(၂) သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၏ဥက္ကဋ္ဌသည် ပြည်နယ်ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို နိုင်ငံတော်သမတအား အ‌ေကာင်း‌ကြားရမည်။ ထို့ပြင်အတည်ပြုလိုက်သောကောင်စီ၏ ဘာပတိကဟုတ်မှန်‌ေကာင်း လက်မှတ်ထိုးသော ဆုံးဖြတ်ချက်မိတ္တူတစောင်ကို နိုင်ငံတော်သမတထံသို့ ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌကတင်ပြရမည်။

၂၀၄ ။ ထိုအခါနိုင်ငံတော်သမတသည်၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၏လူထုဆန္ဒပွဲကို ကျင်းပစေရန်အမိန့်ထုတ်ရမည်။ လူထုဆန္ဒပွဲကိုကျင်းပခြင်းမှာ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူတို့၏ဆန္ဒအမှန်ကို သိရှိရန်ဖြစ်သည်။

၂၀၅။ နိုင်ငံတော်သမတသည် လူထုဆန္ဒပွဲကော်မရှင်တစ်ဖွဲ့ကို ခန့်ရမည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံမှ၎င်း သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်မှ၎င်း ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေအညီအမျှပါဝင်ရမည်။ ထိုအဖွဲ့သည်လူထုဆန္ဒပွဲကို ကြီး‌ကပ်စီမံရန်ဖြစ်သည်။

၂၀၆။ ဤအခန်းရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ အဆိုပါခွဲထွက်နိုင်သော အခွင့်အရေးအသုံးပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စအားလုံးကို ဥပဒေဖြင့်စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရမည်။

Khin Maung Win 2024

52

Shans as the leaders of the Federal Movement

ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စုကြီးကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင်တည်ဆောက်စဉ်က၊ ပင်လုံစာချုပ်၏ အနှစ်သာရများ နှင့်ကွဲလွဲခဲ့သဖြင့်၊ စစ်မှန်သော ပြည်ထောင်စု ဖြစ်မလာခဲ့ပါ။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ပြည်နယ်ကြီး တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ယင်းချို့ယွင်းချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရသော အကျိုးဆက်များကို အချိုးကျ သဘောအရ အများဆုံး ခံစားခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုကြောင့် အကြောင်းကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာတိုင်း ပြင်ဆင်မှု အချို့ကို လုပ်နိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း အရင်းအမြစ်ကို မကိုင်တွယ် နိုင်ခဲ့သဖြင့် အနာကို အပေါ်ယံ ဖယောင်းချက်ကပ်ပြီး ကုသသလို ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ မကျေနပ်သူ အချို့သည် ကန့်သတ်(၁၀) နှစ်ကျော်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ တောခိုသူခိုကြသော်လည်း အများစုမှာ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှပင် ရုန်းကန် လှုပ်ရှားခဲ့ကြပါသည်။ ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်ခြင်းထက် အခြေခံဥပဒေကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ပြီး ထာဝရ နေထိုင်သွားလိုသူများသာ ဖြစ်ကြောင်း သိသာ ထင်ရှားလှ ပါသည်။

Source: ဦးရွှေအုံး ကိုယ်တိုင်ရေး အထုပ္ပတ္တိ

Khin Maung Win 2024

53

Union of Soviet Socialist Republics (USSR)

54

USSR constitution and the right to sessions

- The 1977 Soviet Constitution, like its predecessors, included a provision for the right of constituent republics to secede from the USSR, specifically in Article 72. This right was enshrined in every Soviet constitution since 1924, though it was largely symbolic. While the constitution granted this right, the reality was that the Soviet Union was held together by the authority of the Communist Party rather than legal obstacles to secession.
-

55

The Federal Movement 1958-1962

- ငွေတောင်တန်းဆီသို့
- Amendment of the 1947 constitution to transform by upholding the genuine federalism
- Shans played an active and leading role in the Federal Movement
- Taunggyi Conference 8-16 June 1961 attended by 330 delegates including U Nu's party AFPFL (Clean)
- U Nu's Federal Seminar 24 February- 7 March 1962 to respond to the emerging demand for genuine federalism
- Military launched a coup on 2 March, just before U Nu's concession to the Federal Movement
- မခွဲထွက်လို၍ ဖက်ဒရယ်အစစ် လုပ်ရန် ဥပဒေဘာဘောင်အတွင်း ငြိမ်းချမ်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဖက်ဒရယ်လှုပ်ရှားမှုပင်ဖြစ်သည်

Khin Maung Win 2024

63

Taunggyi Conference

Taunggyi Nationalities Conference (1961)

1. Karenni (Kayah) State Representatives (20)
2. Mon State Representatives (13)
3. Rakhine State Representatives (5)
4. Karen State Representatives (27)
5. Chin State Representatives (5)
6. Kachin State Representatives (26)
7. Shan State Representatives (130)

226 Representatives and
104 Observers
330 Total Attendee

On June 16, 1961; (5) Proposals were approved. The second proposal is Constitutional Amendment attached by Principles which Shan State Leaders prepared.

Credit: Sai Kyaw Nyunt

64

Taunggyi Conference principles
(8-16 June 1961)

- 8 states
- Equal representation of all states in the federal union
- Complete autonomy/ self-determination
- The right to secession
- Genuine bi-cameralism for the federal legislature

Khin Maung Win 2024

65

Formation of SSA

[သဘာဝရဲ့ ရင်သွေးငယ်တွေ](#)

Khin Maung Win 2024

Formation of SSA [edit]

Process [edit]

By 1964, there were four major Shan State rebel groups:

- Noom Suk Harn: established in 1958, as the first Shan resistance organization.
- Shan State Independence Army (SSIA): established in 1961.
- Shan National United Front (SNUF): established jointly with SSIA.
- Thailand National Army (TNA): established in 1963 by a faction which broke away from SSIA.

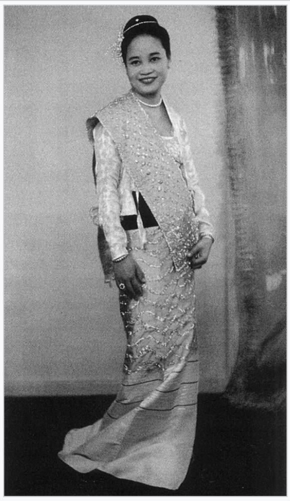

Sao Nang Hearn Kham in 1947

Following the arrest of Sao Shwe Thaik of Yawnghwe in the Burmese coup d'état in March 1962 by the Revolutionary Council headed by General Ne Win,[4] his wife, Sao Nang Hearn Kham (Mahadevi of Yawnghwe) fled with her family to Thailand in April 1962. Sao Shwe Thaik died in prison in November the same year and while in exile his wife participated in the independence struggle of the Shan State. In 1964, Sao Nang Hearn Kham became the leader of SSIA and tried to unify the four rebel factions. However, she could not make Noom Suk Harn and TNA agree for unification, therefore, SNUF merged with SSIA and formed Shan State Army (SSA).[3]:18 The formation took place at the headquarters of SSIA in the mountains near the Thai border. It aimed to expand its forces to a statewide organization by incorporating other rebel groups.[5]:220

66

The Inequality: 2008 Constitution

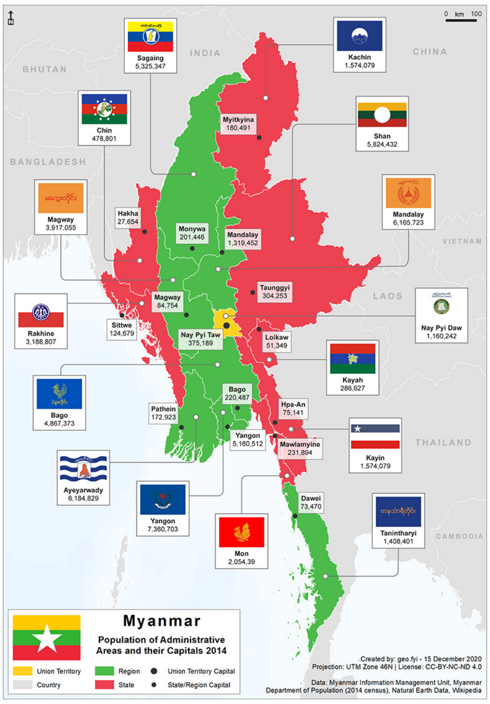

ဗမာတိုင်းရင်းသား
၁။ စကိုင်းတိုင်း
၂။ မန္တလေးတိုင်း
၃။ မကွေးတိုင်း
၄။ ပဲခူးတိုင်း
၅။ ရန်ကုန်တိုင်း
၆။ ဧရာဝတီတိုင်း
၇။ တနင်္သာရီတိုင်း

အခြားတိုင်းရင်းသားများ
၁။ ကချင်ပြည်နယ်
၂။ ရှမ်းပြည်နယ်
၃။ ကယားပြည်နယ်
၄။ ကရင်ပြည်နယ်
၅။ မွန်ပြည်နယ်
၆။ ရခိုင်ပြည်နယ်
၇။ ချင်းပြည်နယ်

နေပြည်တော်နယ်မြေ

68

Democratic Federalism Vs Federal Democracy

Regime Change Vs System Change

69

Confederation (ပြည်ထောင်များပေါင်းစု)

- The term in modern political use is generally confined to a permanent union of sovereign states for certain common purposes (Britannica Encyclopaedia)
- အဖွဲ့ဝင်များမှာ လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံများဖြစ်
- ဘုံအကျိုးစီးပွားတစ်ခု သို့မဟုတ် အများအတွက် ဘုံအာဏာပိုင်အဖွဲ့ တည်ထောင်ကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်
- ဘုံအာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို အဖွဲ့ဝင်များက ကန့်သတ်ထား
- ဘုံအာဏာပိုင်အဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အဖွဲ့ဝင်များ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်တတ်
- အဖွဲ့ဝင်များက မိမိသဘောဖြင့် နှုတ်ထွက်နိုင်
- ထင်ရှားသော confederation များ- UN, NATO, WARSAW, EU, ASEAN, WTO, ILO
- ဖက်ဒရယ်ဖက်သလို့ ယိမ်းသော confederation များရှိ (ဥပမာ EU)
- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ Confederation (1776) ကနေ federation 1789 မှာ ဖြစ်လာ
- Swiss Confederation, but Switzerland is a very decentralized federation

Khin Maung Win 2024

70

71

What kind of nations opt for federalism

- Large nation-states geographically (Russia, USA, Canada, Australia)
- Nation-sates with a diversity of ethnic, racial, religious, and linguistic groups (India, former USSR, former Yugoslavia, Switzerland, Belgium)
- To strengthen and complement democracy

- ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ကြီးမားတဲ့ နိုင်ငံများ (ရုရှား၊ အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ ဩစတြေးလျ)
- လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ဘာသာစကား ကွဲပြားသော လူမျိုးစုများ (အိန္ဒိယ၊ ယခင် USSR၊ ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယား၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ)၊
- ဒီမိုကရေစီကို ခိုင်ခံ့အောင် ဖြည့်စွမ်းဖို့ (ဒီမိုကရေစီမရှိပဲ အောင်မြင်တဲ့ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံ မဖြစ်နိုင်)

Khin Maung Win 2024

72

What is the federalism ဖက်ဒရယ်ရဲ့အဓိပ္ပါယ် အတိုချုပ်

- Federalism is a system of government in which the power is divided between a central authority and various constituent units of the country. Usually, a federation has two levels of government. One is the government for the entire country which is usually responsible for a few subjects of common national interest. The others are governments at the level of provinces or states that look after much of the day-to-day administering of their state or province. Both these levels of government enjoy their power independently of the other and share authority over the same geographical area. (source: Legal Quotient)
- Federalism သည် ဗဟိုအစိုးရနှင့် နိုင်ငံတွင်းရှိ constituent unit အသီးသီးကြားတွင် အာဏာကို ခွဲဝေကျင့်သုံးသော အစိုးရစနစ်ဖြစ်သည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် အစိုးရအဆင့် နှစ်ဆင့်ရှိသည်။ တစ်မျိုးက နိုင်ငံတော်တစ်ခုလုံးအတွက် အစိုးရ national or federal government ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး အကျိုးစီးပွားအတွက် လိုအပ်သော အာဏာများ ကျင့်သုံးသည်။ အခြားတစ်မျိုးက ပြည်နယ်အစိုးရများဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော် အစိုးရက ကျင့်သုံးသည့် အာဏာများမှအပ ကျန်အာဏာများ ကျင့်သုံးကာ ၎င်းတို့၏ ပြည်နယ်များကို နေ့စဉ် စီမံအုပ်ချုပ်၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးသည်။ ဤအစိုးရ နှစ်ရပ်သည် တူညီသော ပထဝီဝင် ဧရိယာအပေါ် တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အမှီအခိုကင်းစွာ အခွင့်အာဏာကို ခွဲဝေကျင့်သုံးကြသည်။

Khin Maung Win 2024

74

Key characteristics of federalism

ဖက်ဒရယ်စနစ် ဝိသေသများ

(source: Legal Quotient)

1. ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး တရားစီရင်ရေး၊ အာဏာများ ဗဟိုနဲ့ ပြည်နယ်တွေအကြား ခွဲဝေကျင့်သုံးခြင်း (division of power)
2. ဖက်ဒရယ်(ဗဟို) အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ အဆင့်နှစ်ဆင့်ရှိခြင်း
3. ဒေသန္တရအစိုးရများ လုပ်ပိုင်ခွင့် မြင့်မားခြင်း
4. ဗဟိုတွင် လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ဥပဒေပြုစနစ် Bi-cameralism မဖြစ်မနေ ကျင့်သုံးခြင်း၊
5. ဖက်ဒရယ် အထက်လွှတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်အကျိုးစီးပွား ကာကွယ်မှု
6. ဖက်ဒရယ် အခြေခံဥပဒေနှင့် ပြည်နယ် အခြေခံဥပဒေများရှိခြင်း
7. ပြင်ဆင်ရန်ခက်ခဲတဲ့ ဖက်ဒရယ် အခြေခံဥပဒေ (rigid federal constitution)
8. ဖက်ဒရယ် အခြေခံဥပဒေ အတည်ပြုမှုဆိုင်ရာ ထူးခြားချက်
9. အစိုးရအချင်းချင်းအကြား အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းမဲ့ တရားရေးစနစ်

Khin Maung Win 2024

75

ပထဝီအခြေခံနဲ့ လူမျိုးရေးအခြေခံ ဖက်ဒရယ်စနစ်

- ပထဝီ အခြေခံ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ Territorial-based federalism
- USA, Australia, Canada, Germany

- လူမျိုးရေး အခြေခံ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ Ethnic-based federalism
- Belgium, Switzerland, Ethiopia, the Former USSR/ Russia, Nepal, Pakistan, South Sudan, and India

76

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဝါကျတစ်ကြောင်းနဲ့ ဖေါ်ပြတဲ့ ဖက်ဒရယ်မူ

အမျိုးသားတန်းတူရေး နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် ရှိသော ဖက်ဒရယ်စနစ်

Khin Maung Win 2024

78

Three branches of sovereign power
အချုပ်အခြာအာဏာ အကိုင်းအခက်ကြီး ၃ ခု

- Legislative power ဥပဒေပြုရေးအာဏာ
- Executive power အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ
- Judicial power တရားစီရင်ရေးအာဏာ

Khin Maung Win 2024

79

Three branches of government အစိုးရဌာနကြီး ၃ ခု

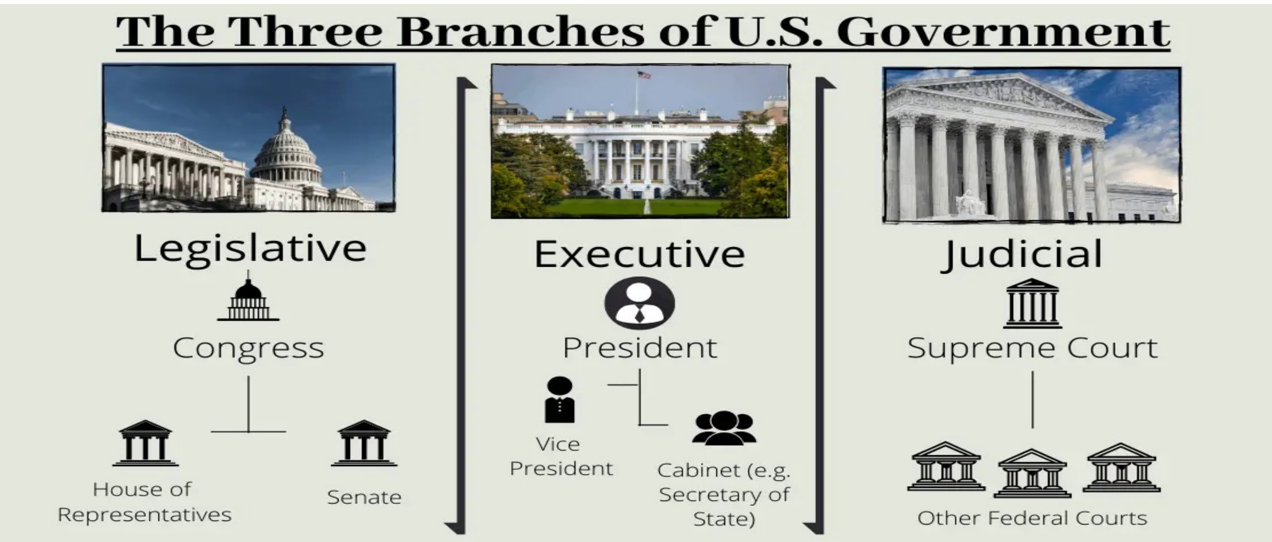

80

Sample "distribution of power"

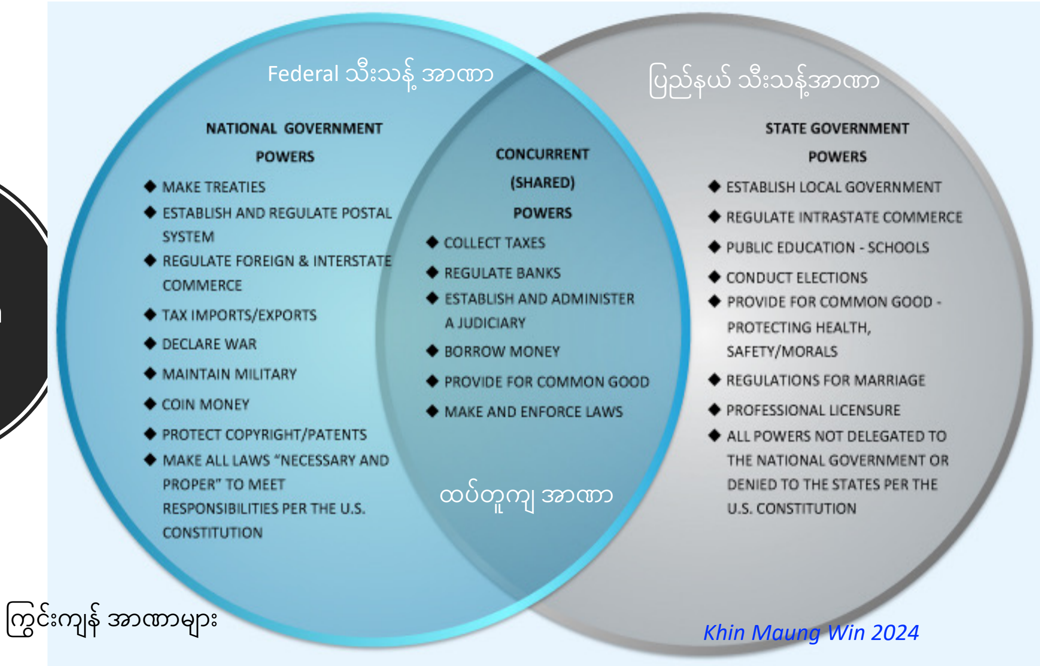

81

Competencies awarded to federal government ဖက်ဒရယ်အစိုးရ လုပ်ပိုင်ခွင့် (FACE report)

- External Affairs နိုင်ငံခြားရေး
- Defence ကာကွယ်ရေး
- Post and telegraphs စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်း
- Communications ဆက်သွယ်ရေး
- Currency and coinage ငွေကြေးနှင့် ငွေဒင်္ဂါး
- Customs အကောက်ခွန်
- Titles and honors ဘွဲ့တံဆိပ်နှင့် ဂုဏ်ထူးများ

- FACE note: The fullest possible internal autonomy might lead to the constitution of a weak federal government ပြည်နယ်တွေ လုပ်ပိုင်ခွင့် အများဆုံး ယူထားခြင်းဟာ ဖက်ဒရယ်အစိုးရကို အားနည်းစေနိုင်

82

Direct Democracy

84

Indirect democracy/ representative democracy

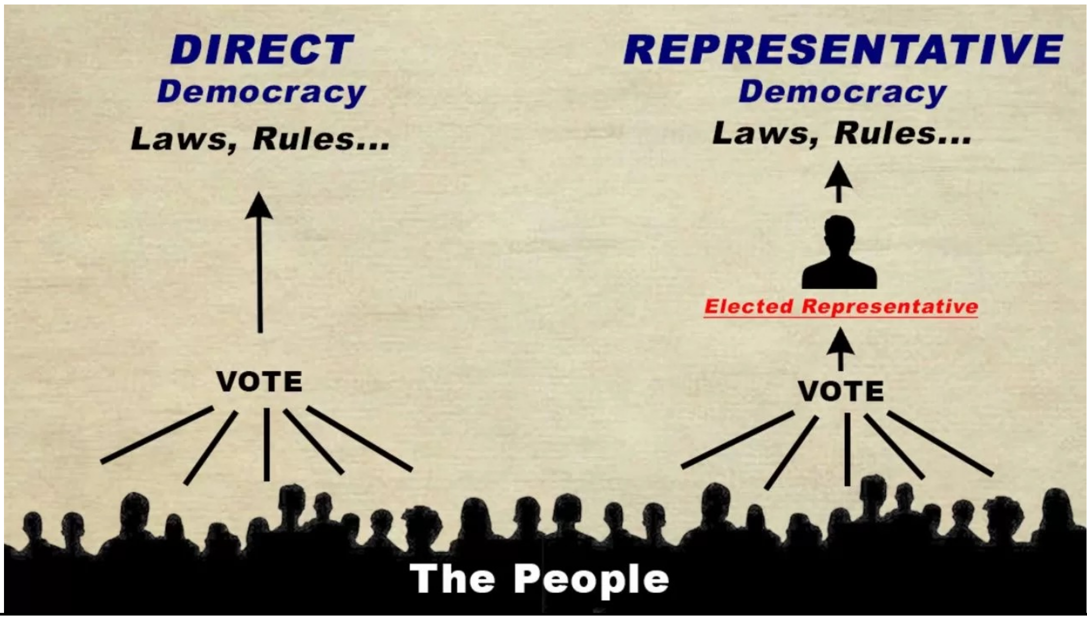

85

Bicameral Legislatures လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ဥပဒေပြုစနစ်

- 78 countries with bicameralism ၇၈ နိုင်ငံ လွှတ်တော် နှစ်ရပ် စနစ်ကျင့်သုံး
- ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်စနစ်ကျင့်သုံး

Khin Maung Win 2024

86

လွှတ်တော် နှစ်ရပ်စနစ် (Bicameralism)

- လူထုအသံ (အောက်လွှတ်တော်) နှင့် တန်းတူရေး (အထက်လွှတ်တော်) တပြိုင်နက် ဖေါ်ဆောင်၊
- လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောတူမှ ဥပဒေပြဌာန်းနိုင်အောင် လုံခြုံရေးတစ်ဆင့်ထပ်တိုးထား
- ဖက်ဒရယ်စနစ်ထိန်းသိမ်း၊
- အများစုအာဏာလွှမ်းကဲမှုကို တားဆီး→ အောက်လွှတ်တော်ထဲက အများစုပါတီ တစ်ခုသာလွှမ်းကဲစိုးမိုးမနိုင်အောင် အထက်လွှတ်တော်က counterbalance လုပ်ထား၊

87

အောက်လွှတ်တော် (Lower House)

- လူထုကို တိုက်ရိုက်ကိုယ်စားပြုတဲ့ လွှတ်တော်၊
- လူထုမှ တိုက်ရိုက်မဲပေးရွေးချယ်၊
- လူဦးရေအပေါ် အခြေခံ၊ လူများယင် ကိုယ်စားလှယ်များ၊
- အထက်လွှတ်တော်ထက် အရေအတွက်များတယ်။
- လူထုအသံကို တိုက်ရိုက် ထင်ဟတ်ပေး၊
- ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ အစိုးရဖွဲ့စည်းရာ အဓိကကျ၊
- ဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရာမှာ ပါဝင်၊

88

အထက်လွှတ်တော် (Upper House)

- တပြည်ထောင်စနစ်နဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ် ရှိတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ မတူညီတဲ့ အခိုပ္ပါယ်ရှိတယ်။
- ဖက်ဒရယ်စနစ်ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ဖက်ဒရယ်ယူနစ် (Constituent Unit) ကို ကိုယ်စားပြုတယ်။
- အောက်လွှတ်တော်ထက် အရေအတွက်နည်းတယ်။
- လူများစု အောက်လွှတ်တော်အများစုနဲ့ တန်းတူရေး ထိန်းပေး၊
- ဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရာမှာ ပါဝင်၊

89

လွှတ်တော် နှစ်ရပ်စနစ် (Bicameralism)

- လူထုအသံ (အောက်လွှတ်တော်) နှင့် တန်းတူရေး/ ပြည်နယ်အရေး (အထက်လွှတ်တော်) တပြိုင်နက် ဖေါ်ဆောင်၊
- လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောတူမှ ဥပဒေပြဌာန်းနိုင်အောင် လုံခြုံရေးတစ်ဆင့်ထပ်တိုးထား
- ဖက်ဒရယ်စနစ်ထိန်းသိမ်း၊
- အများစုအာဏာလွန်ကဲမှုကို တားဆီး→ အောက်လွှတ်တော်ထဲက အများစုပါတီတစ်ခုသာလွန်ကဲစိုးမိုးမနိုင်အောင် အထက်လွှတ်တော်က counterbalance လုပ်ထား၊

90

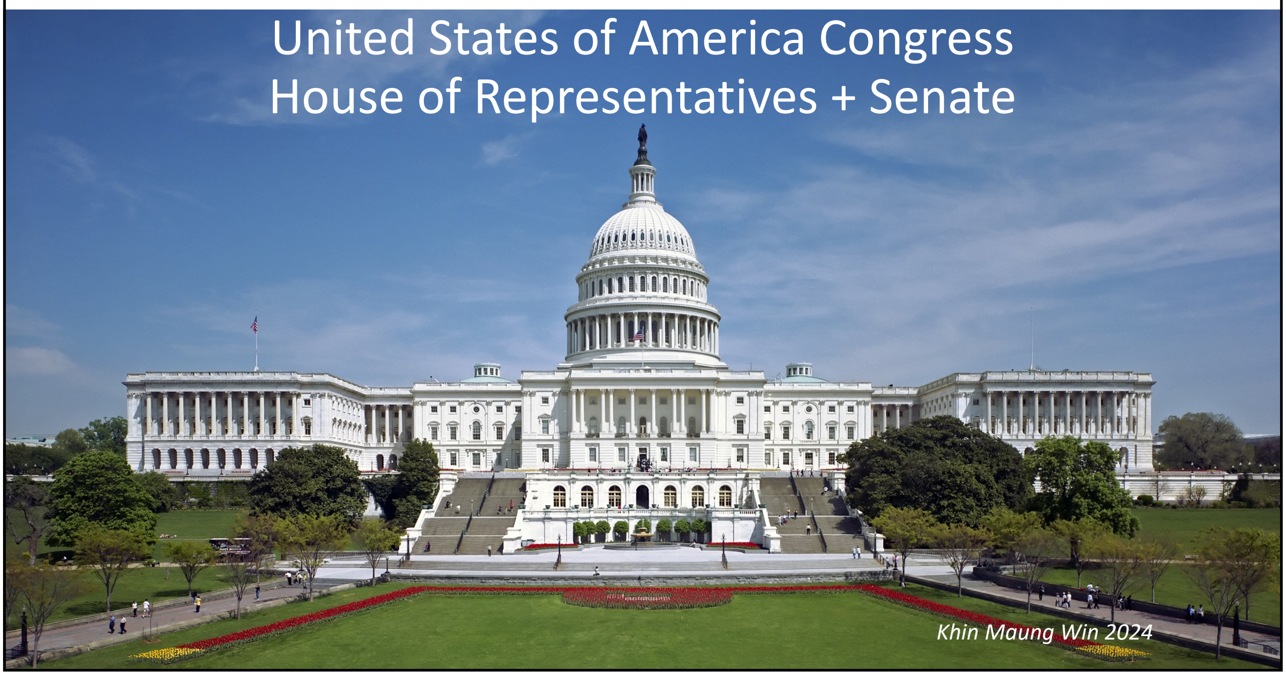

91

House of Representatives

345,426,571
%
435
=794,084

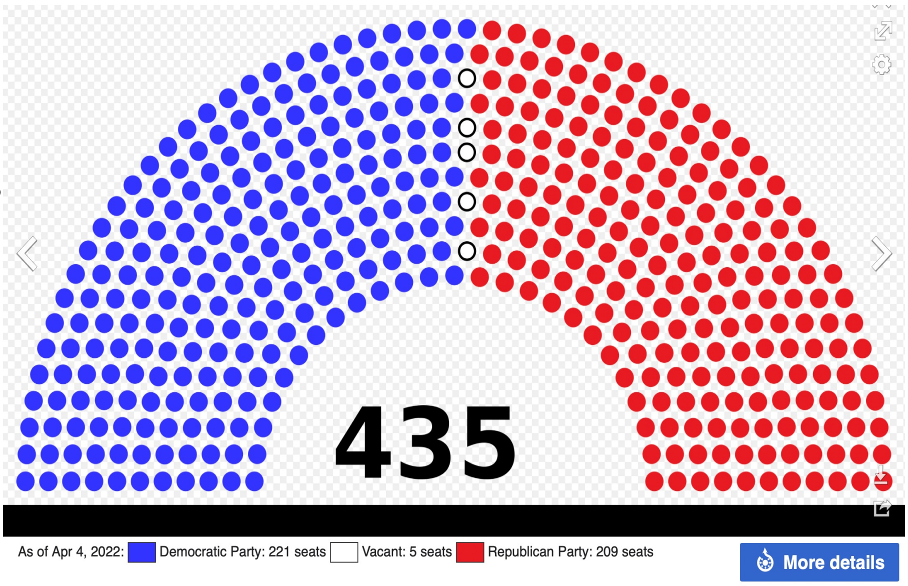

Khin Maung Win 2024

92

Representation of the people
လူထု ကိုယ်စားပြုမှု

- The number of voting seats in the House of Representatives is currently set at 435 အောက်လွှတ်တော်အမတ် ၄၃၅
- ၂၀၂၀ လူဦးရေ 331,112,865
- ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ကိုယ်စားပြုပြည်သူ 345,426,571/435 =794,084

93

US electoral districts/ lower house

နမူနာ မဲဆန္ဒနယ်
The U.S. House of Representatives:
District-level single-member constituencies

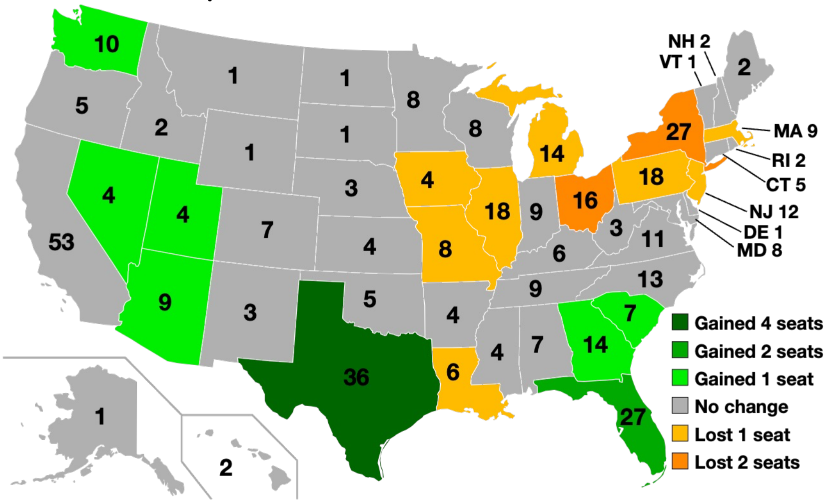

94

95

Senate

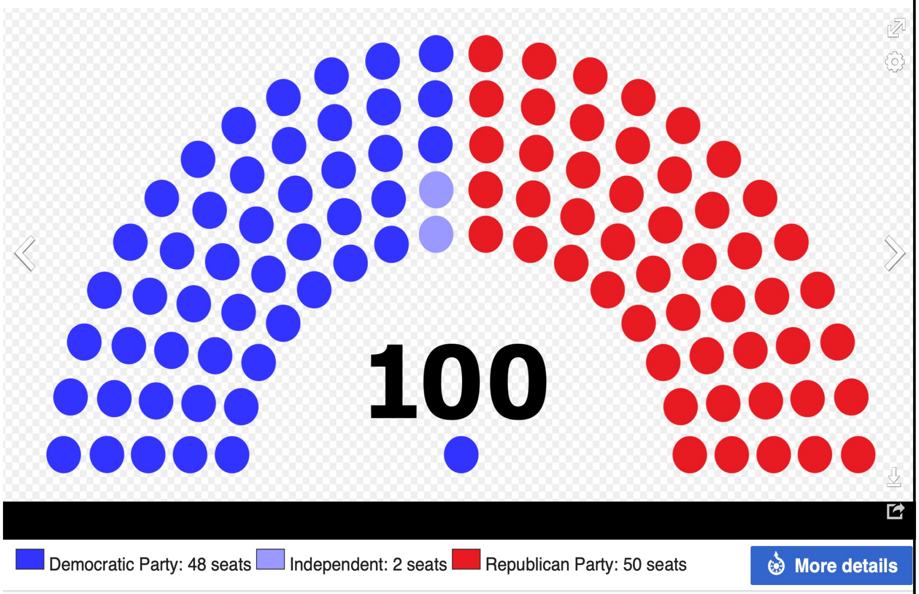

Khin Maung Win 2024

96

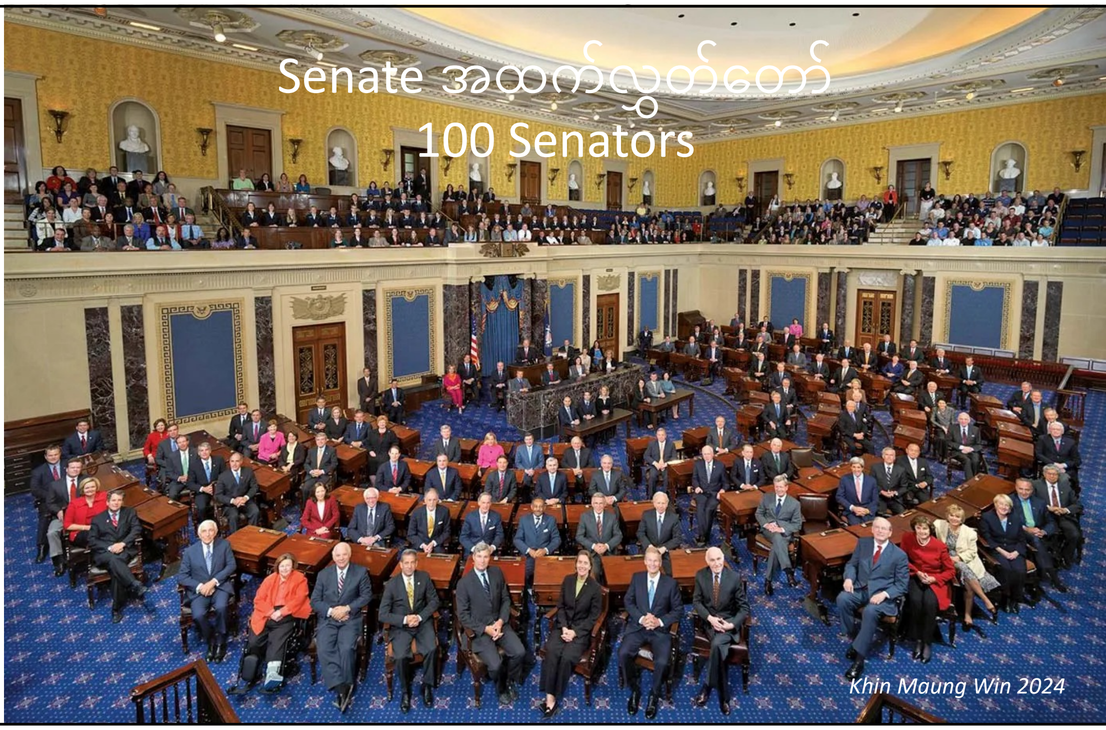

97

Joint session of the Congress: ပူးတွဲ အစည်းအဝေး
Khin Maung Win 2024

98

Joint session of the Congress: ပူးတွဲ အစည်းအဝေး
Khin Maung Win 2024

99

Federal Republic of Germany

101

Berlin Wall

102

German federalism and parliament: Bundestag (Lower) and Bundesrat (Upper)

103

104

105

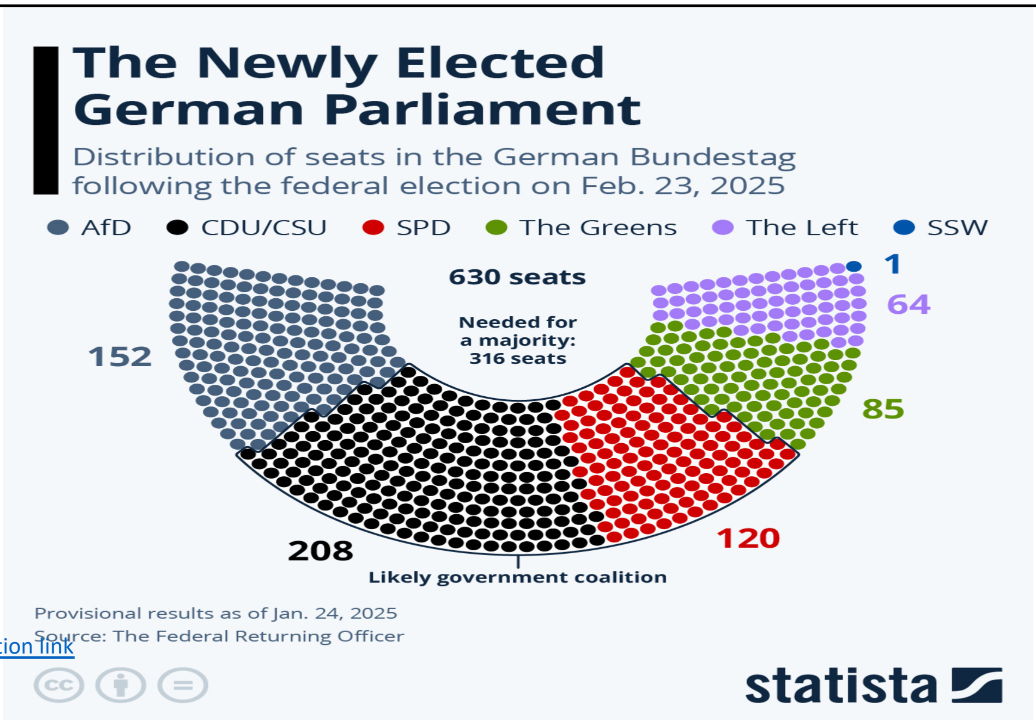

Allocation link

106

107

Transparency

Khin Maung Win 2024

108

Bundesrat (upper house)

109

Composition of the Bundesrat

As of 18 January 2024

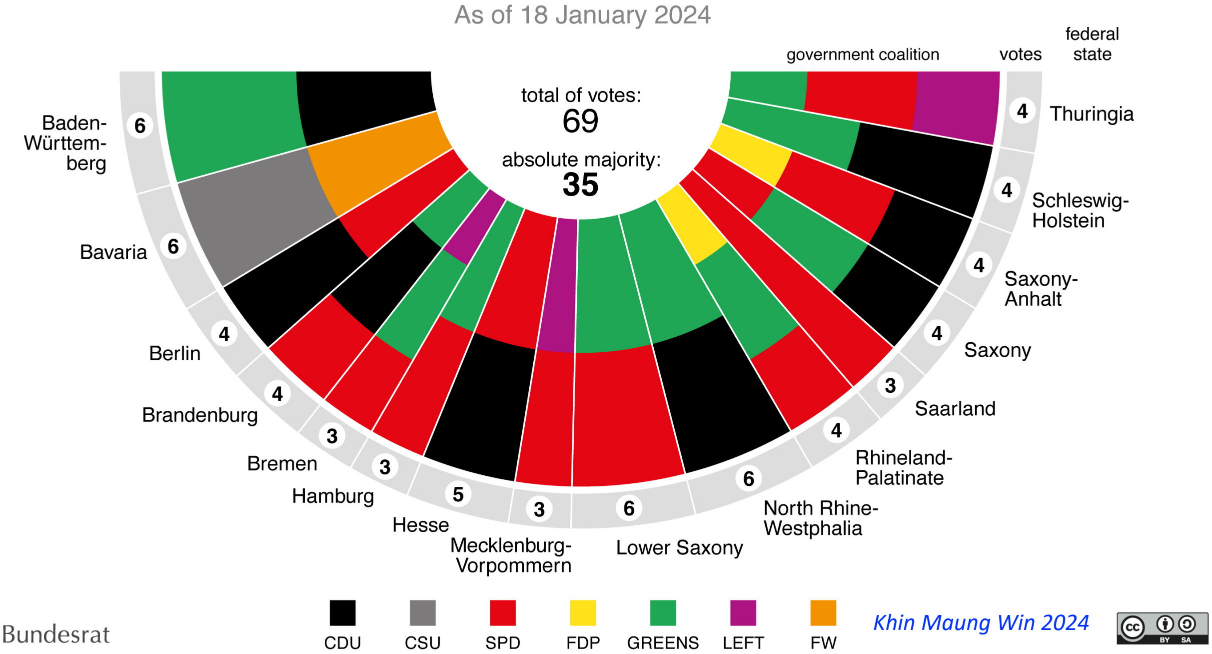

110

111

A compromise solution သာတူညီမျှ ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်းရေးမူ

- This solution also aims to ensure that the larger federal states cannot outmaneuver the others, whilst at the same time making sure the smaller federal states would not be able to outvote the other states.

- သေးငယ်သော ပြည်နယ်များက အခြားပြည်နယ်တွေကို ဖယ်ထုတ်နိုင်မည့်အား မရှိကြောင်း သေချာစေရန်နဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပိုမိုကြီးတဲ့ ပြည်နယ်တွေကလည်း အခြားပြည်နယ်တွေကို လွှမ်းမိုးခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း သေချာစေရန် စီမံထားခြင်း ဖြစ်တယ်။

112

အထက်လွှတ်တော် နှစ်ရပ် နှိုင်းယှဉ်ချက်

USA, Senate	Germany, Bundesrat
ပြည်နယ်တိုင်း ၂ ဦးစီ တန်းတူကိုယ်စားပြု	ပြည်နယ်များ အချိုးမညီ ကိုယ်စားပြု (၃-၆)
ပြည်သူ လူထုက တိုက်ရိုက် မဲပေးရွေးချယ်	ပြည်နယ်အစိုးရက ခန့်အပ်
၆ နှစ် သက်တမ်း ကန့်သတ်ချက်	သက်တမ်း ကန့်သတ်ချက် မရှိ
အမတ် တစ်ဦးချင်းစီ မဲပေးဆုံးဖြတ်	အမတ်များ အုပ်စုလိုက် မဲပေးရ
အမတ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ အဆုံးအဖြတ်	ပြည်နယ်အစိုးရ၏ အဆုံးအဖြတ်

113

German Consent Law-making process

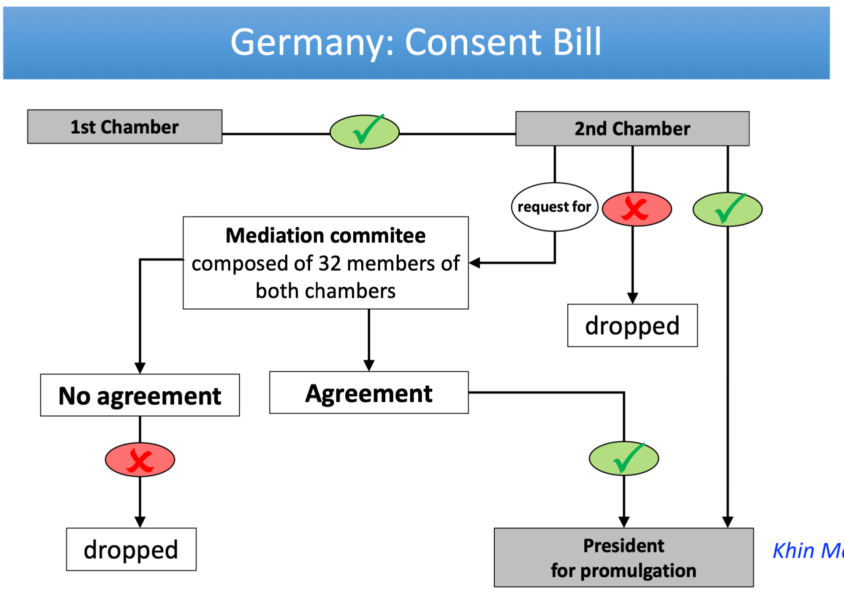

Khin Maung Win 2024

114

Types of government

- Presidential government (သမ္မတဦးဆောင် အစိုးရ)
- Parliamentary government/ democracy (ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင် အစိုးရ)
- Semi-presidential government (တစ်ဝက်တစ်ပျက် သမ္မတဦးဆောင်အစိုးရ)
- Consociation democracy/ government (ကွန်ဆိုဆီရေးရှင်း အစိုးရ)

Khin Maung Win 2024

115

Presidential government

Khin Maung Win 2024

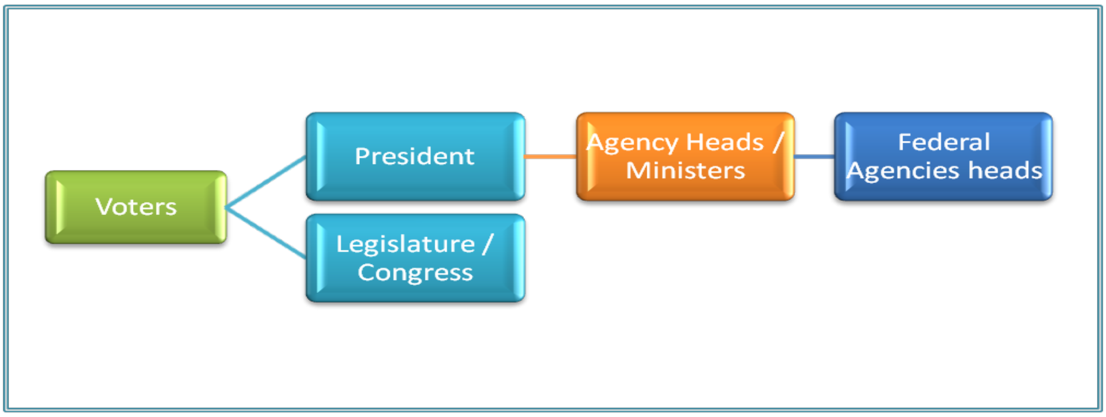

- The president is both Head of State and Head of Government
- No Prime Minister
- Separation of power between legislative and executive branches

118

Check and balance အပြန်အလှန် ထိမ်းကြောင်းခြင်း

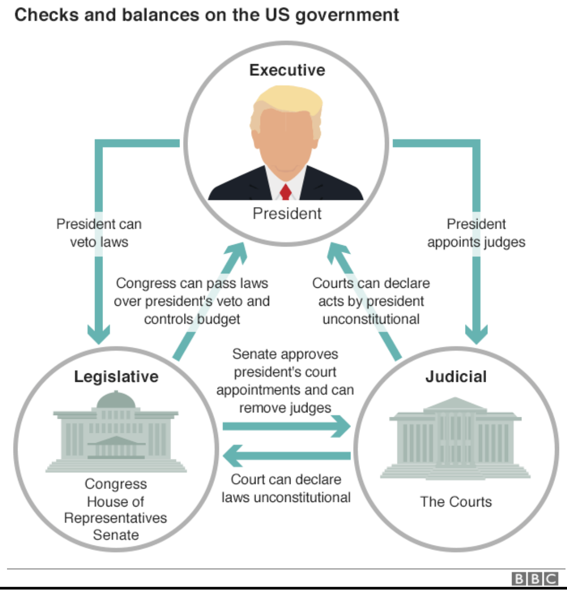

119

Parliamentary democracy/ Parliamentary government

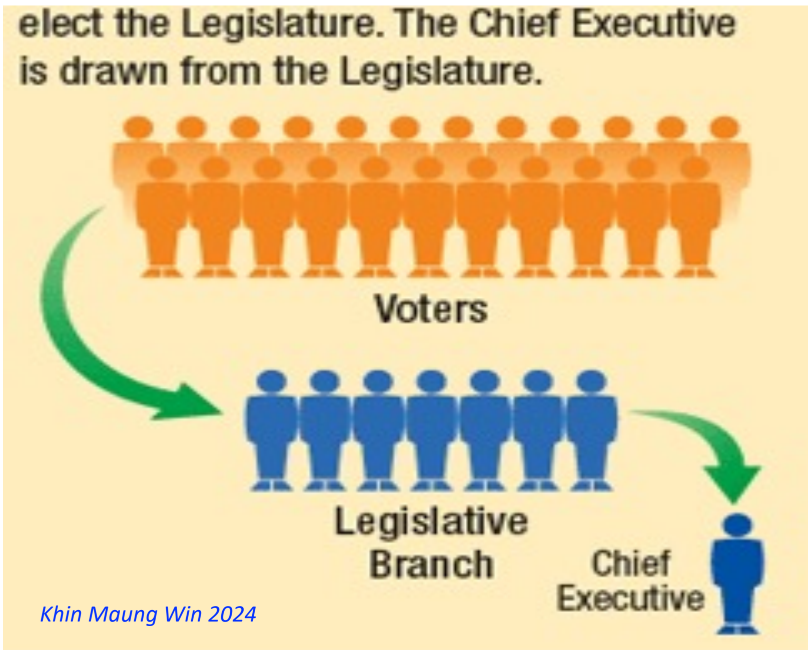

120

Presidential vs Parliamentary government

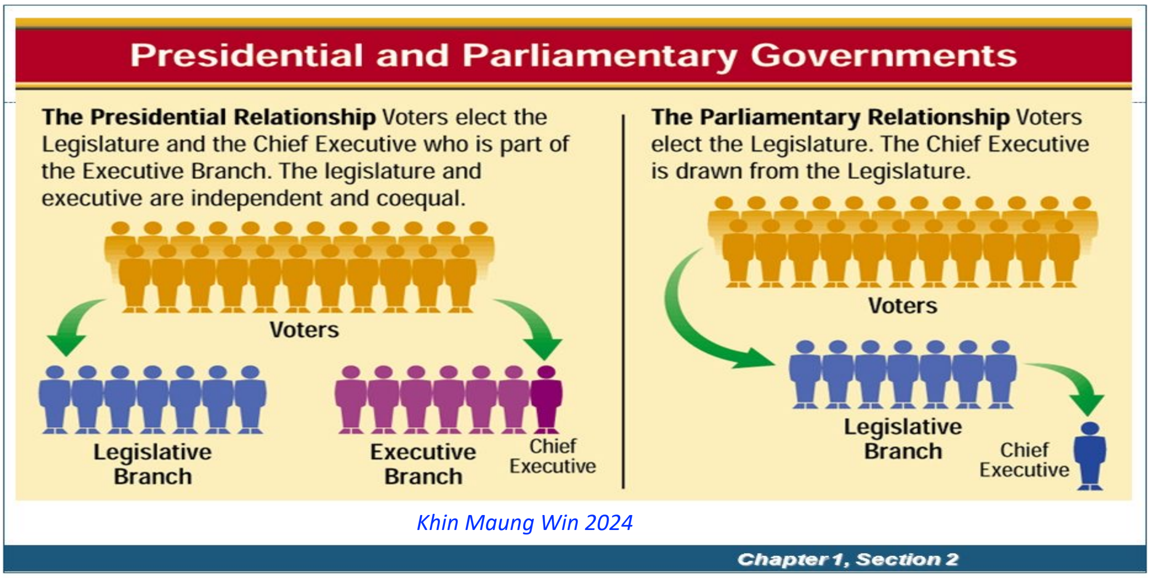

121

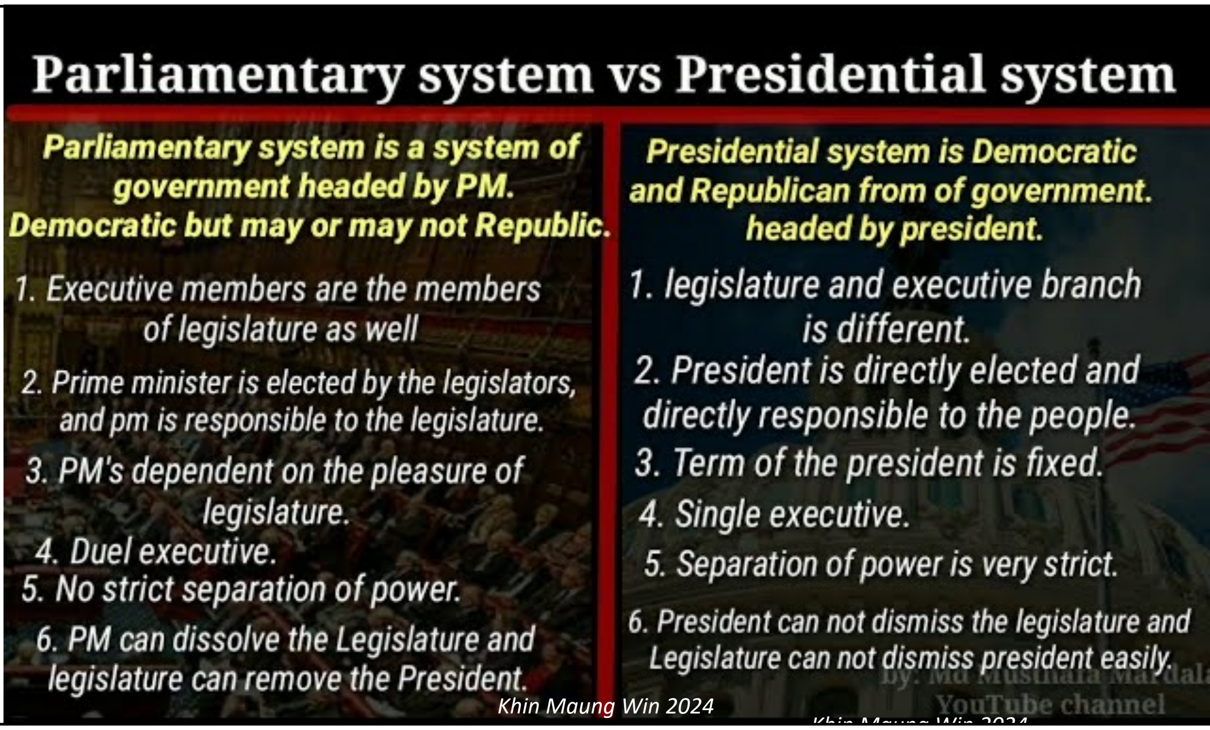

122

Semi-presidential government

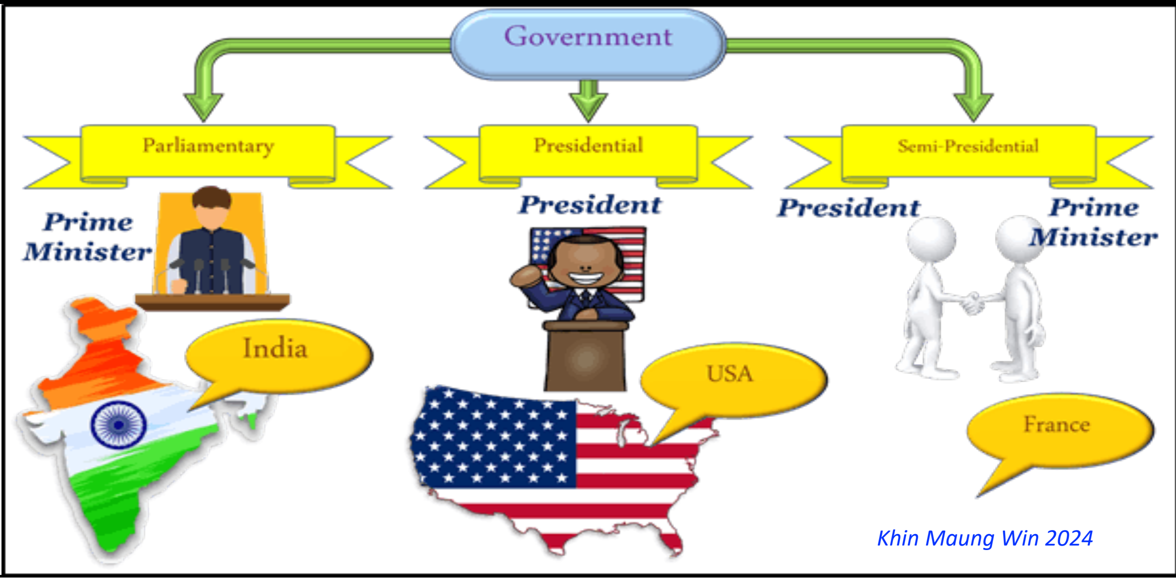

123

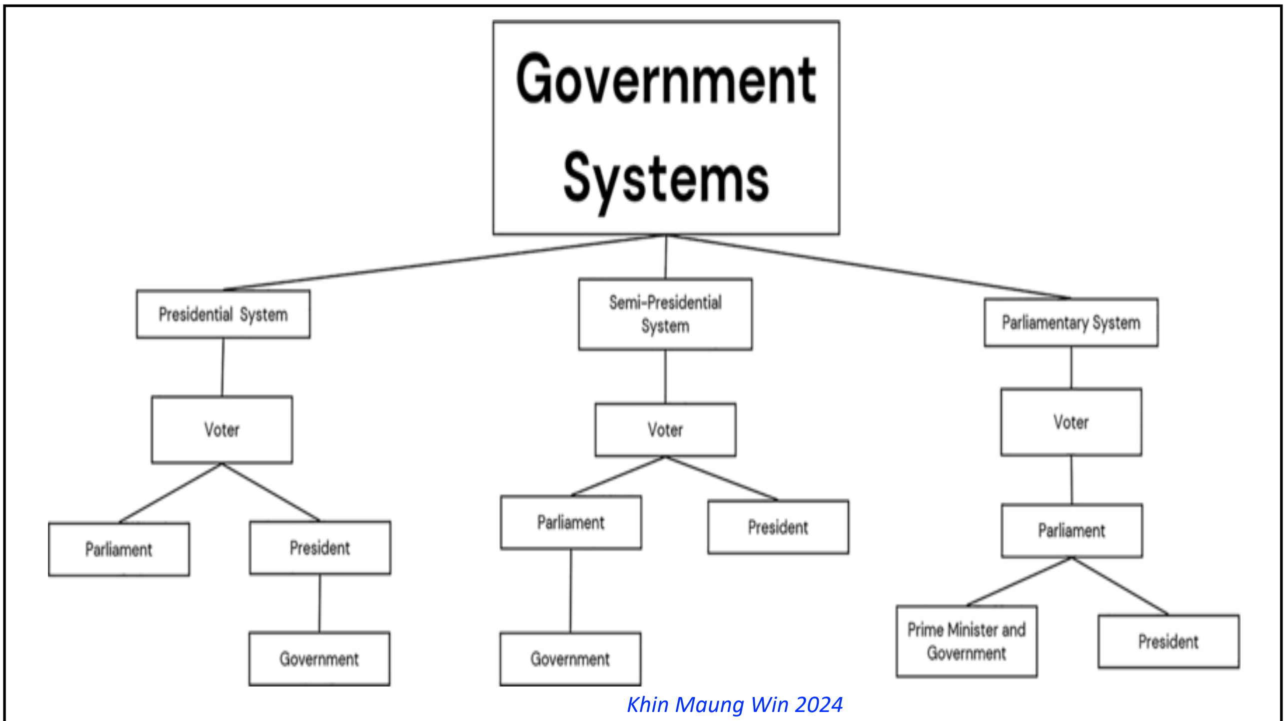

124

Countries with different government systems

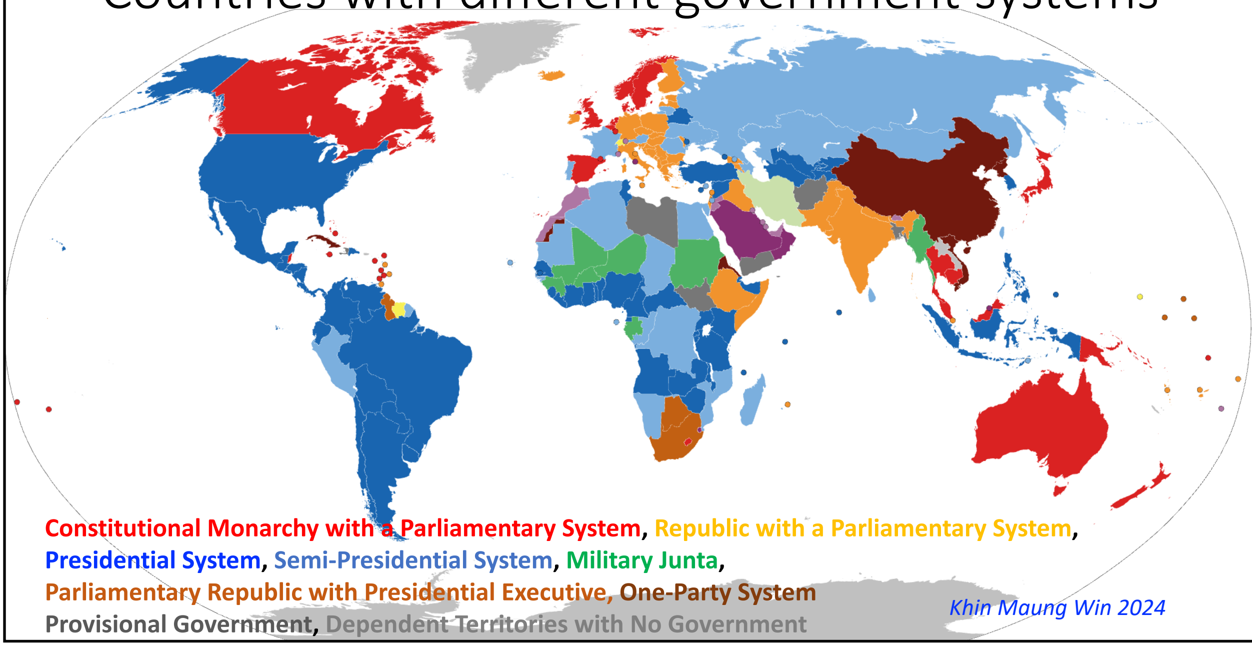

Constitutional Monarchy with a Parliamentary System, Republic with a Parliamentary System, Presidential System, Semi-Presidential System, Military Junta, Parliamentary Republic with Presidential Executive, One-Party System
Provisional Government, Dependent Territories with No Government

Khin Maung Win 2024

125

Basic Law for the Federal Republic of Germany

Khin Maung Win 2024

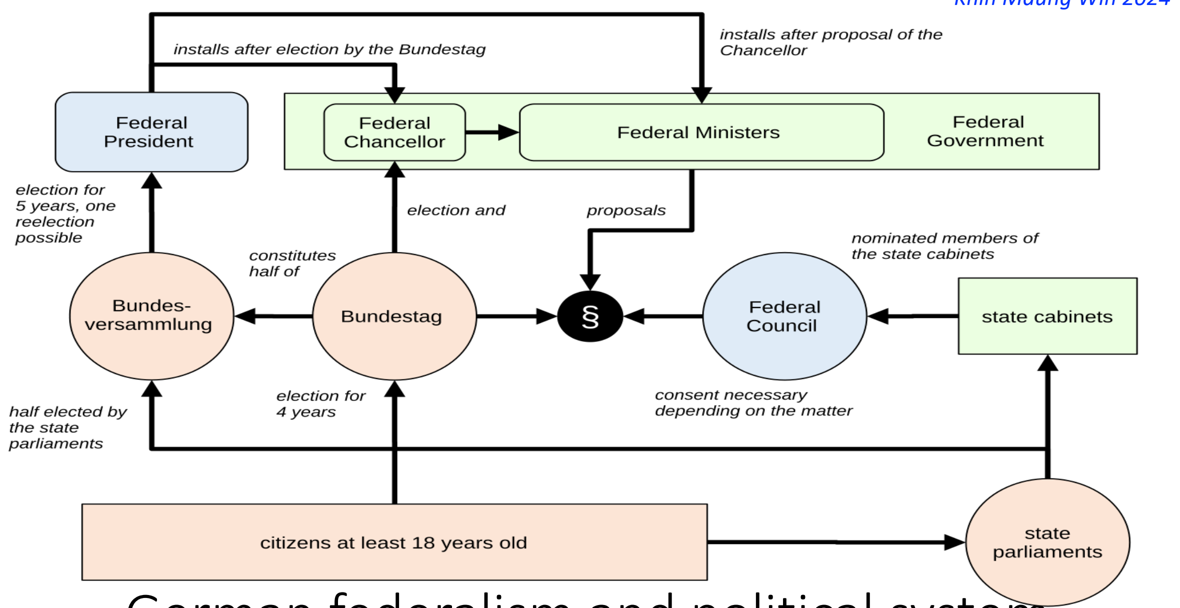

German federalism and political system

126

Balkanisation

- Balkanisation is the process of breaking up a larger country into smaller, independent states, which are often hostile to each other. The term is derived from the breakup of the Ottoman Empire after World War I, and of Yugoslavia from 1991 to 1992
- Balkanisation သည် ပိုမိုကြီးမားသောနိုင်ငံကို အချင်းချင်း ရန်လိုလေ့ရှိသည့် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံငယ်များ အဖြစ်သို့ ခွဲထွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ် အပြီး အော်တိုမန်အင်ပါယာ ပြိုကွဲခြင်းနှင့် ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတို့မှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

128

Balkan region

129

Balkanisation

130

Self-determination (ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့်)

- **self-determination** is the process by which a group of people, usually possessing a certain degree of national consciousness, form their own state and choose their own government. As a political principle, the idea of self-determination evolved at first as a by-product of the doctrine of nationalism, to which early expression was given by the French and American revolutions. In World War I the Allies accepted self-determination as a peace aim. In his Fourteen Points—the essential terms for peace—U.S. Pres. Woodrow Wilson listed self-determination as an important objective for the post-war world; the result was the fragmentation of the old Austro-Hungarian and Ottoman empires and Russia's former Baltic territories into a number of new states. (Source: Britannica Encyclopaedia)
- ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ဆိုသည်မှာ အများအားဖြင့် အမျိုးသားရေးအသိစိတ် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိရှိနေသည့် လူတစ်စုသည် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်ပြည်နယ်ကို ဖွဲ့စည်းကာ ၎င်းတို့၏အစိုးရကို ရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးမူအရ၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ဆိုင်ရာ အယူအဆသည် အမျိုးသားရေးအယူဝါဒ၏ ရလဒ်တစ်ခုအနေဖြင့် အစပိုင်းတွင် ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး ပြင်သစ်နှင့် အမေရိကန် တော်လှန်ရေးများက အစောပိုင်းတွင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်တွင် မဟာမိတ်များသည် ငြိမ်းချမ်းရေးရည်ရွယ်ချက်အဖြစ် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော စည်းကမ်းချက်များ—U.S. သမ္မတ Woodrow Wilson က စစ်ပြီးခေတ်ကမ္ဘာအတွက် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို အရေးကြီးသော ရည်မှန်းချက်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရလဒ်မှာ ဩစထရီ-ဟန်ဂေရီနှင့် အော်တိုမန် အင်ပါယာဟောင်းများနှင့် ရုရှား၏ ဘောလ်တစ်နယ်မြေဟောင်းများကို ပြည်နယ်အသစ် အများအပြားသို့ ခွဲထုတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

Khin Maung Win 2024

131

Self-determination (ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့်)

- The principle of self-determination was introduced in the French Revolution at the close of the eighteenth century, with its proclamations of human rights and popular sovereignty. Its blend of nationalism and democracy greatly influenced the political development of Europe and produced the concept of self-determination. Self-determination is the capacity of a nation to determine its own political structure afforded by the new theory of sovereignty. Source: Oxford Academic
- ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နိယာမကို ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးတွင် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လူကြိုက်များသော အချုပ်အခြာအာဏာ ကြေငြာချက်များဖြင့် တစ်ဆယ့်ရှစ်ရာစုနှောင်းပိုင်းတွင် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် ဒီမိုကရေစီ ရောယှက်မှုသည် ဥရောပ၏ နိုင်ငံရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လွှမ်းမိုးခဲ့ပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အယူအဆကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်သည် အချုပ်အခြာအာဏာ သီအိုရီသစ်အရ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရေး ဖွဲ့စည်းပုံကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သော စွမ်းရည်ပင်ဖြစ်သည်။

Khin Maung Win 2024

132

Different kinds of self-determination

- No complete definition, agreed not to have a definition.
- Self-determination in article one of ICCPR and ICESCR without definition.
- Empire-era self-determination (management of internal affairs).
- Self-determination for the colonies (Woodrow Wilson principle). (A bridge toward independence)
- Self-determination of Aboriginal and Indigenous populations. (Self-protection)
- Self-determination for multi-ethnic states. (Internal Self-determination for self-defense)
- Self-determination in the context of political philosophy, politics, law, and human rights

Khin Maung Win 2024

133

14 Principles of President Wilson and Self-determination

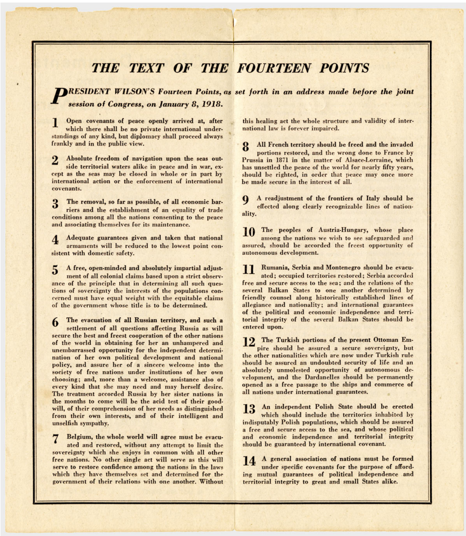

THE TEXT OF THE FOURTEEN POINTS

PRESIDENT WILSON'S Fourteen Points, as set forth in an address made before the joint session of Congress, on January 8, 1918.

1 Open covenants of peace openly arrived at, after which there shall be no private international understandings of any kind, but diplomacy shall proceed always frankly and in the public view.

2 Absolute freedom of navigation upon the seas outside territorial waters alike in peace and in war, except as the seas may be closed in whole or in part by international action or the enforcement of international covenants.

3 The removal, so far as possible, of all economic barriers and the establishment of an equality of trade conditions among all the nations consenting to the peace and associating themselves for its maintenance.

4 Adequate guarantees given and taken that national armaments will be reduced to the lowest point consistent with domestic safety.

5 A free, open-minded and absolutely impartial adjustment of all colonial claims based upon a strict observance of the principle that in determining all such questions of sovereignty the interests of the populations concerned must have equal weight with the equitable claims of the government whose title is to be determined.

6 The evacuation of all Russian territory, and such a settlement of all questions affecting Russia as will secure the best and freest cooperation of the other nations of the world in obtaining for her an unhampered and unembarrassed opportunity for the independent determination of her own political development and national policy, and assure her of a sincere welcome into the society of free nations under institutions of her own choosing; and, more than a welcome, assistance also of every kind that she may need and may herself desire. The treatment accorded Russia by her sister nations in the months to come will be the acid test of their good-will, of their comprehension of her needs as distinguished from their own interests, and of their intelligent and unselfish sympathy.

7 Belgium, the whole world will agree must be evacuated and restored, without any attempt to limit the sovereignty which she enjoys in common with all other free nations. No other single act will serve as this will serve to restore confidence among the nations in the laws which they have themselves set and determined for the government of their relations with one another. Without this healing act the whole structure and validity of international law is forever impaired.

8 All French territory should be freed and the invaded portions restored, and the wrong done to France by Prussia in 1871 in the matter of Alsace-Lorraine, which has unsettled the peace of the world for nearly fifty years, should be righted, in order that peace may once more be made secure in the interest of all.

9 A readjustment of the frontiers of Italy should be effected along clearly recognizable lines of nationality.

10 The peoples of Austria-Hungary, whose place among the nations we wish to see safeguarded and assured, should be accorded the freest opportunity of autonomous development.

11 Rumania, Serbia and Montenegro should be evacuated; occupied territories restored; Serbia accorded free and secure access to the sea; and the relations of the several Balkan States to one another determined by friendly counsel along historically established lines of allegiance and nationality; and international guarantees of the political and economic independence and territorial integrity of the several Balkan States should be entered upon.

12 The Turkish portions of the present Ottoman Empire should be assured a secure sovereignty, but the other nationalities which are now under Turkish rule should be assured an undoubted security of life and an absolutely unmolested opportunity of autonomous development, and the Dardanelles should be permanently opened as a free passage to the ships and commerce of all nations under international guarantees.

13 An independent Polish State should be erected which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations, which should be assured a free and secure access to the sea, and whose political and economic independence and territorial integrity should be guaranteed by international covenant.

14 A general association of nations must be formed under specific covenants for the purpose of affording mutual guarantees of political independence and territorial integrity to great and small States alike.

1. Open diplomacy without secret treaties
2. Economic free trade on the seas during war and peace
3. Equal trade conditions
4. Decrease armaments among all nations
5. Adjust colonial claims
6. Evacuation of all Central Powers from Russia and allow it to define its own independence
7. Belgium to be evacuated and restored
8. Return of Alsace-Lorraine region and all French territories
9. Readjust Italian borders
10. Austria-Hungary to be provided an opportunity for self-determination
11. Redraw the borders of the Balkan region creating Roumania, Serbia and Montenegro
12. Creation of a Turkish state with guaranteed free trade in the Dardanelles
13. Creation of an independent Polish state
14. Creation of the League of Nations

134

The U.S. Presidential election via the Electoral College in 2020

Electoral college members 435 + 100 + D.C 3 = 538
Biden = 306; Trump = 232

Khin Maung Win 2024

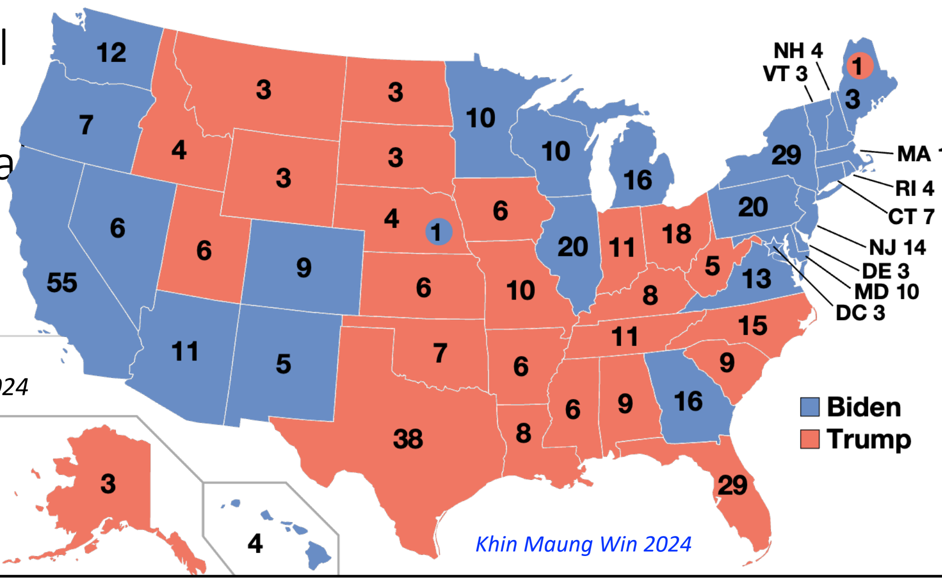

142

Further study on federalism

- Comparative federalisms
- Formation of federal/constituent units
- Composition of the bi-cameral legislature
- System of the federal government and constituent/ federal unit government
- Division of power
- Constitution writing process
- Electoral systems

Khin Maung Win 2024

143